

Rode cijfers

Weer banen weg bij
Environmental Research | p.4 |

Verdeeldheid

Studenten vóór, docenten tegen
Engels in bachelor | p.5 |

Stemmen!

Kandidaten Student Council
stellen zich voor | p.24 |

RESOURCE [NL]

Voor iedereen van Wageningen University & Research

nr. 18 – 11 mei 2017 – 11e jaargang

Elektrisch vissen

Is het milieuvriendelijker dan de boomkor? | p.12

MALARIAHUISJE

Noeste arbeid en vieze handen tijdens een ludieke actie van WUR-entomologen op Wereld Malaria Dag. Jeroen Spitzen bestelde 250 kg leem om het malariahuisje in de patio van Radix-west op te knappen. Het huisje laat zien hoe mensen in Afrika zich kunnen beschermen tegen malariamuggen. Volgens Spitzen waren de rieten muren niet realistisch. De vrijwilligers stuurden het riet voor een traditioneler Afrikaans uiterlijk. DdV, foto: Guy Ackermans

>> INHOUD

nr. 18 – 11e jaargang

>> **8**

BRUINVIS

Anderhalf miljoen walvisachtigen in Noordzee

>> **20**

SLIM PUBLICEREN

WUR mikt hoog en wint

>> **26**

NIEUW ROOSTER

Studenten en medewerkers spreken zorgen uit

EN VERDER

- 5 Groenen volgt Van Arendonk op**
- 6 Yerseke maakt weer winst**
- 7 College wil toch rondweg**
- 9 Malariamug kiest besmet kind**
- 10 Blauwalg bestrijden is maatwerk**
- 11 Historische foto: krakers**
- 16 Geintje bij de koffie**
- 26 Internationale student beter verzekerd**
- 27 Ondertussen in Thailand**

OPINIEMAKERS

Wat is een anonieme mening eigenlijk waard? Een vraag die zo nu en dan op mijn bordje belandt naar aanleiding van onze website. Van de duizenden bezoekers die onze verhalen op resource-online.nl lezen, zijn er dagelijks een aantal die hun reactie achterlaten. Doorgaans inhoudelijk, maar vaak ook moddersmijterij. Een ongefundeerde mening of schofferend taalgebruik verdient altijd een afzender. Anoniem vuilspuien is te gemakkelijk. Daarom overweeg ik het aan banden te leggen. Een oplossing is om mensen voortaan via een socialmedia-account te laten reageren. Bijvoorbeeld vanuit hun Facebook- of LinkedIn-profiel. Maar er zijn studenten die zeggen dat ze dat niet willen, omdat hun mening dan tot in den eeuwigheid zichtbaar blijft. Iemand vertelde me letterlijk dat hij bang is dat over tien jaar zijn reactie achterhaald is en zelfs tegen hem kan worden gebruikt. Hij pleitte voor anoniem reageren, want het zou ook zomaar negatief kunnen uitpakken bij een toekomstige sollicitatie. Anonimiteit heeft op het web blijkbaar een andere waarde dan in de werkelijkheid. Ik durf mijn mening uit het verleden nog steeds te verdedigen of op zijn minst uit te leggen. Maar ik geef toe dat die bijna nergens te lezen is.

Edwin van laar

>> **Tiny van Boekel: 'Frituren in hard vet is gezonder' | p.8**

ENVIRONMENTAL RESEARCH KRIMPT VERDER IN

Wageningen Environmental Research moet 40 personeelsplaatsen extra schrappen om gezond te worden, bovenop de eerdere krimp van 60 formatieplaatsen. Dat meldde ESG-directeur Bram de Vos eind april aan het personeel. Het instituut maakte vorig jaar een verlies van miljoenen euro's en is ook dit jaar sterk verliesgevend.

Het team Natuur & samenleving, dat bestaat uit ruim twintig mensen, wordt opgeheven. Verder verdwijnen er banen in de teams Biodiversiteit & beleid, Climate change en Water & food. Voor alle vier de teams geldt de Werk naar Werk-regeling. In overleg met de medewerkers wordt bekeken of ze hun baan kunnen behouden of op zoek moeten naar een andere functie of baan.

Vorig jaar startte Wageningen

Environmental Research met een herstelplan, dat bestaat uit nieuwe, marktgerichte programma's, het sturen op onderzoeksprojecten met meer marge, een nieuwe indeling van onderzoeksteams en een krimp van 60 personeelsplaatsen. Inmiddels zijn hiervan reeds 38 plaatsen verdwenen, maar dat bleek nog onvoldoende om uit de rode cijfers te komen.

In het afgelopen jaar is de krimp vooral gerealiseerd door vroegtijdig pensioen en natuurlijk verloop. In het komende jaar wil ESG-directeur Bram de Vos gerichter snijden, kijkend naar de marktpotentie en competenties van de teams. Wageningen Environmental Research telde begin vorig jaar 350 personeelsplaatsen, waarvan er dus 100 moeten verdwijnen.

De ondernemingsraad van het instituut vergadert op 11 mei over

FOTO: SVEN MENSCHER

het aangescherpte herstelplan en hoopt binnen zes weken advies uit te brengen. De OR is verheugd dat de ESG-directie gebruikmaakt van

de Werk naar Werk-regeling, meldt voorzitter Paul Hinssen. **AS**

Lees ook de interviews op p.18.

ANALYSE

HOE HOL JE PUBLIEKE ONDERZOEKSINSTITUTEN UIT

De uitholling van de publiek gefinancierde onderzoeksinstituten (TO2-instituten) in Nederland gaat onverdroten door. Het laatste wapenfeit: Wageningen Environmental Research schrapt 100 van de 350 personeelsplaatsen.

Eerder waren er ontslagen bij andere instituten, meestal sluipenderwijs. Zo is het Wageningse plantonderzoek de afgelopen decennia gekrompen van 1500 naar 600 medewerkers. En ook buiten Wageningen is het toegepaste onderzoek geslonken. Tien jaar geleden was TNO nog een machtig onderzoeksinstituut met ruim 6000 medewerkers. Na reorganisaties en afsplitsingen zijn daar nu nog zo'n 2500 van over.

Deze uitholling van de publiek gefinancierde onderzoeksinstituten is inmiddels uitgebreid besproken in allerlei rapporten. De Dunijsanalyse van WUR liet zien dat de overheid te weinig financiering geeft om de basiskennis van

Wageningen Research op peil te houden. De visitatiecommissie van de TO2-instituten kwam onlangs tot dezelfde conclusie voor alle instituten voor toegepast onderzoek in Nederland.

Belangrijkste oorzaak van de uitholling: het ministerie van Economische Zaken heeft bezuinigd op onderzoeksubsidies. In het regeerakkoord in 2010 besloot het kabinet om de R&D-projecten vanuit het Fonds Economische Structuurversterking (FES) stop te zetten. Dat scheelde ruim een half miljard euro aan publiek-privaat onderzoek per jaar. Bovendien bezuinigde EZ op het beleidsondersteunend onderzoek en hevelde het 51 miljoen voor de kennisbasisgelden (KB) van Wageningen Research over naar de topsectoren. De gedachte was dat het bedrijfsleven deze 51 miljoen zou verdubbelen in de topsectoren in publiek-private onderzoeksprojecten. Dat is niet gelukt, concludeerde het Rathenau-instituut afgelo-

pen maand in weer een rapport over de TO2-instituten. Als gevolg kregen die instituten in 2016 tientallen miljoenen euro's minder dan in 2010.

Toch daalden de onderzoekuitgaven van het ministerie van EZ de afgelopen jaren niet. Dat komt vooral doordat EZ kennisbedrijven belastingvoordelen geeft. Via de Innovatiebox en de Wet Bevordering Speur- en Ontwikkelingswerk (WBSO) betalen bedrijven die in kennis investeren lagere loonkosten en lagere belastingen. Die belastingvoordelen zijn inmiddels opgelopen tot 1,2 miljard euro, 300 miljoen meer dan in 2010. Het ministerie hevelt dus publiek onderzoeksgeld via belastingverlaging over naar het bedrijfsleven.

Alle onderzoeksinstituten hebben hier last van, maar Wageningen Environmental Research is dubbel de klos. Dit instituut krijgt niet alleen geen geld meer van EZ voor beleidsondersteu-

nend natuur- en klimaatonderzoek, maar kan ook niet aankloppen bij een topsector voor dat onderzoek.

Als Wageningse onderzoekmanagers tegenwoordig onderzoeksgeld aanvragen bij het ministerie van EZ, tonen de ambtenaren plaatjes van een pantalon met twee lege zakken. Het ministerie heeft geen geld meer, is de boodschap. Maar achter die lege zakken zit wel degelijk een politieke keuze. Terwijl de roep om een beter klimaat- en energiebeleid en een duurzame landbouw steeds luider wordt, saneert EZ de publieke kennisbasis voor dit beleid en vertrouwt het op lastenverlichting voor bedrijven. **Albert Sikkema**

Links naar alle genoemde rapporten staan bij deze analyse op resource-online.nl

VERDEELDHEID OVER ENGELSE BACHELORS

De WUR Council is sterk verdeeld over de invoering van Engelstalige BSc-programma's. Het personeel is overwegend tegen, de meeste studenten zijn voor, bleek op 3 mei.

De personeelsleden in de WUR Council denken dat volledig Engelstalig onderwijs in Wageningen leidt tot meer werkdruk en lagere onderwijskwaliteit. Wellicht vergroot het Engelstalige onderwijs de kansen op de internationale arbeidsmarkt en de Nederlandse arbeidsmarkt en taalvaardigheid is negatief, menen ze. Ze hebben een principiële vraag voor het bestuur: is WUR een Nederlandse universiteit met internationale studenten of een internationale universiteit gevestigd in Nederland?

Ze kiezen voor het eerste antwoord.

De meeste studenten in de WUR Council zien dat anders. WUR richt zich op mondiale problemen en moet vraagstukken dus vanuit een mondiaal perspectief kunnen bekijken. Daarom moeten alle Wageningse bacheloropleidingen Engelstalig worden met een *international classroom*, stelden ze.

De studenten zien wel praktische problemen bij de invoering, zoals verhoogde werkdruk en extra instroom van internationale studenten. Daarom gaat de WUR Council sowieso pleiten voor uitstel. Het bestuur wil vijf Engelstalige bachelors invoeren per september 2018, de medezeggenschap wil eerst een grondige effectrapportage. **AS**

Lees ook *Opinie* op p. 22.

© COLUMN|STIJN

Mineraalwater

Elegant beweegt ze haar handen door haar haar. Ik observeer het schuim dat langzaam van haar schouders glijdt. Even staar ik haar aan, om vervolgens de badkamer in mij op te nemen. Ik zie vrij gewone dingen: wat flesjes, een stuk zeep, een douchegordijn. Alleen een fles Spa Blauw kan ik niet plaatsen.

Welke shampoo ze gebruikt, ben ik vergeten; ik onthoud dat soort dingen niet. Wel herinner ik me dat ze het product met zorg heeft uitgezocht. Zo is ze: bij alles wat ze doet, denkt ze eerst goed na. Ik bewonder dat.

Uren kan ik met haar praten, over wetenschap, ons promotieonderzoek, het leven. Steeds verrast ze me met nieuwe perspectieven. Maar ja, ze is dan ook veel slimmer dan ik, veel wetenschappelijker.

Tevreden bekijk ik haar gesloten ogen. Met een zachte straal water spoelt ze het schuim weg. Ze opent haar ogen en kijkt me stralend aan. 'Kun je mij die fles aangeven?' Ze wijst in de richting van de fles Spa Blauw. Mijn mond valt open.

'Ik vind het water hier te hard, dus...', zegt ze aarzelend. Ik val haar in de rede. 'Dus je vindt dat het water te veel mineralen bevat en daarom koop je mineraalwater?', zeg ik pestend en tegelijkertijd verbaasd over haar volstrekt onwetenschappelijke handelen.

Schuldbewust kijkt ze me aan. Om mijn gear niet al te pijnlijk te maken, kus ik haar schouder. 'Tja, ik ben niet zo rationeel in dit soort dingen', zegt ze zachtjes. 'Ik wilde mijn haar gewoon wat mooier maken. Maar het was inderdaad dom.' Grijnzend vergeef ik haar.

Dat ik zojuist ontdekt heb dat Spa veel calcium-arm is en dus zachter is dan Wageningse kraanwater, ga ik haar voorlopig nog niet vertellen. **B**

Stijn van Gils (29) doet promotieonderzoek naar ecosysteemdiensten in de landbouw. Maandelijks beschrijft hij zijn worsteling met het systeem wetenschap.

kort

>>OPVOLGER VAN ARENDONK

Toch Martien Groenen

Martien Groenen was de gedoodverfde opvolger van hoogleraar Fokkerij en genetica Johan van Arendonk, toen die anderhalf jaar geleden vertrok als leerstoelhouder. Maar hij solliciteerde in eerste instantie niet. Na een vruchteloze internationale zoektocht is hij nu toch benoemd tot leerstoelhouder. Groenen is al vijftien jaar persoonlijk hoogleraar bij de groep Fokkerij en genetica. Hij geniet internationaal groot wetenschappelijk aanzien als geneticus, hij bracht bijvoorbeeld het genoom van het varken en de kip in kaart met internationale collega's. 'Ik ben vooral inhoudelijk gedreven; het management trok me minder', legt hij uit. Toen de internationale zoektocht van de benoemingsadviescommissie niet tot een benoeming leidde, besloot Groenen toch te solliciteren. 'Er is duidelijkheid nodig en er liggen wetenschappelijke uitdagingen.' **AS**

>>NIEUWE KNAW-LEDEN

Bulte en Van der Oost

De Wageningse hoogleraren John van der Oost en Erwin Bulte zijn benoemd tot lid van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen (KNAW). Dat is een select genootschap van wetenschappers dat de overheid adviseert. Van der Oost, persoonlijk hoogleraar Microbiologie, heeft naam gemaakt met zijn onderzoek aan Crispr-Cas, een afweersysteem van bacteriën dat wordt toegepast als gereedschap voor genetische modificatie. Bulte is hoogleraar Ontwikkelingseconomie. Hij doet onderzoek naar de machtsverhoudingen in

Martien Groenen

Afrikaanse dorpen en het succes van ontwikkelingsprojecten. **B VK**

>>RUBICON-BEURS

Nico Claassens

Microbioloog Nico Claassens heeft een Rubicon-beurs van de NWO gekregen. Hij gaat aan het Max Planck Institute for Molecular Plant Physiology in Potsdam bacteriën nieuwe trucjes leren. Hij wil nieuwe routes inbouwen waarlangs de bacterie *Cupriavidus necator* waterstof en kooldioxide efficiënt kan omzetten in allerlei chemisch interessante producten. Claassens is een van de 22 gelukkigen die deze ronde een Rubicon kregen. **RK**

Lees meer over deze onderwerpen op resource-online.nl

YERSEKE MAAKT WEER WINST

Het regiocentrum van Wageningen Marine Research in Yerseke heeft het afgelopen jaar winst gedraaid.

Het instituut heeft twee nieuwe medewerkers aangenomen en kon een herplaatsingskandidaat toch een nieuwe baan aanbieden. Dat meldt Nathalie Steins, programmamanager van het regiocentrum. Vorig jaar stond het voortbestaan van het instituut in het Zeeuwse Yerseke nog op het spel, maar toen besloot de Zeeuwse schelpdiersector een half miljoen per jaar in het onderzoeksinstituut te steken. Bovendien besloten de schelpdiersector en WUR de aansturing van het onderzoek over een andere boeg te gooien. De mossel- en oesterkwekers hebben tegenwoordig een meerjarige strippenkaart waarmee ze onderzoek in Yerseke kunnen inkopen. Het onderzoeksinstituut schrijft voor de inzet van deze strippenkaart geen offertes meer, maar betreft de kwekers meer bij het opstellen van de onderzoeksvragen en de uitvoering van het onderzoek.

Op 31 maart bestond het regiocentrum een jaar. Afgelopen jaar had het een omzet van 2 miljoen euro en een winst van 85.000 euro, meldt Steins. 'En we hebben veel werk. Er werken nu 23 mensen. De nieuwe aansturing van het onderzoek werkt erg goed.' **AS**

BESTUUR TREKT LERING UIT AFBLAZEN WISE

De raad van bestuur heeft lering getrokken uit de mislukte invoering van het studenteninformatiesysteem WISE. Zo heeft het bestuur een manager Informatiebeleid aangesteld met meer bevoegdheden. Dat zegt Tijs Breukink, lid van de raad van bestuur.

De WUR Council concludeerde vorige maand in zijn evaluatierapport *Sadder and Wiser* dat WUR de invoering van WISE heeft onderschat. In alle fases liet de organisatie steken vallen, aldus de WUR Council. Zo waren de voorbereiding en coördinatie gebrekkig en werd er weinig gedaan met interne kritiek.

'We hebben goede nota genomen van de bevindingen van de WUR Council', zegt Breukink. 'We hebben met de council gesproken over een pakket aan maatregelen dat we inmiddels ingevoerd hebben om het implementeren van ICT-projecten beter te borgen. Daarin zijn de bevindingen van de council meegenomen, naast de conclusies uit een externe evaluatie.'

Zo gaat de raad van bestuur de rol van de Architecture Board, die zich bezighoudt met de samenhang van de informatiesystemen, versterken. Deze stuurgroep kijkt welke deelprojecten nodig zijn en hoe ze moeten worden afgestemd. Bovendien wordt de rol van de manager Informatiebeleid versterkt. Deze krijgt meer bevoegdheden om knopen door te hakken tijdens de implementatie van een nieuw informatiesysteem. Maarten Brouwer is benoemd tot manager Informatiebeleid. Hij is ook eindverantwoordelijk voor de IT-afde-

Tijs Breukink

ling van WUR. Bij Brouwer komen drie 'domeinarchitecten' te werken voor onderwijs, onderzoek en bedrijfsvoering. Die moeten de brug versterken tussen inhoud en ICT. Verder wil WUR een pool met projectmanagers opleiden die ervaring opdoen met complexe informatieprojecten.

Door het mislukken van WISE zal het huidige studenteninformatiesysteem AIR nog ongeveer drie jaar in de lucht blijven. Dan moet het wel vervangen worden, omdat de achterliggende software over enkele jaren niet meer wordt ondersteund. Maar voor er een nieuw systeem komt, gaat eerst een interne werkgroep de huidige onderwijsprocessen beoordelen. Bij de mislukte invoering van WISE bleek het door de leverancier geboden pakket onvoldoende aan te sluiten op de vele opties en uitzonderingen in het Wageningse onderwijsproces. De commissie gaat na of het aantal keuzes en uitzonderingen omlaag kan, zodat invoering van een nieuw systeem eenvoudiger wordt. **AS**

FOTO: ECOMARE

EEN ZEEHOND AAN DE LIJN

In natuurmuseum en dierenopvang Ecomare op Texel wordt vrijdag 12 mei de tentoonstelling Waddenstad geopend. Bezoekers kunnen over de schouder van tien wetenschappers meekijken naar belangrijk onderzoek in de zee. Wageningen Marine Research en het NIOZ waren nauw betrokken bij de samenstelling. De expositie is opgezet als een wetenschappelijke stad waar je doorheen kun wandelen. Zo kun je bijvoorbeeld bij Radio Zeehond bellen met een gezenderde zeehond en in een politiebureau ontdekken wie de bruinvis heeft vermoord. **EvL**

COLLEGE WIL TOCH RONDWEG OM CAMPUS

Een nieuwe rondweg om de campus is toch de beste oplossing voor de verkeersproblematiek van Wageningen. Dat stellen burgemeester en wethouders.

De voorgestelde weg voert vanaf de Mansholtlaan over de Kielekampsteeg en de Plassteeg en buigt dan linksaf langs Dijkgraaf. Waar de wijk Noordwest begint, buigt de weg iets af door de proefvelden van WUR, langs de stallen van Carus en door het Dassenbos naar de Mondriaanlaan. Daar komt ook een inrit naar de campus.

Het nieuwe plan komt grotendeels overeen met het oude idee van een Rondje Campus. Dat was tot nu toe politiek onhaalbaar. Volgens het college is een rondweg evenwel de enige optie die én de verkeersproblemen oplost én betaalbaar is. De

afgelopen maanden zijn verschillende rondwegopties vergeleken met oplossingen die uitgaan van het verbreden van de Nijenoord Allee en het Binnenveld ongemoeid laten. Deze varianten lossen de files op de Mansholtlaan en Nijenoord Allee niet volledig op of zijn te duur, aldus het college. Wageningen heeft 20 miljoen euro beschikbaar. Daarvan draagt de provincie 14 miljoen bij. De nu voorgestelde rondweg kost 14 miljoen euro.

‘Dat die weg over ons terrein loopt is prima’, reageert woordvoerder Simon Vink namens de raad van bestuur. Hij wijst er wel op dat de weg niet te dicht langs de dierverblijven van Carus mag lopen. ‘Vissen kunnen de trillingen niet verdragen.’

Met deze keuze van het college is de race nog niet gelopen. Een meer-

Campusroute 1

ILLUSTRATIE: GEMEENTE WAGENINGEN

derheid van de gemeenteraad is tot nu toe mordicus tegen een rondweg geweest. De raad spreekt komende maandag 15 mei voor het eerst over het nieuwe voorstel. **Ⓡ RK**

- Compensatie Dassenbos
- Uitloopveld WUR
- Aarden wal
- - - Geluidsscherm

GROOT ONDERZOEK NAAR GEZONDE VOEDSELSYSTEMEN

De Wageningse voedingsonderzoeker Inge Brouwer krijgt de leiding over een voedselproject van 24 miljoen dollar (bijna 22 miljoen euro) in Afrika en Azië. Het doel is om de huidige voedselsystemen te analyseren en zodanig te hervormen dat er gezonder voedsel beschikbaar komt.

Het onderzoek maakt deel uit van het onderzoeksprogramma Agriculture for Nutrition and Health (A4NH) van CGIAR, de internationale instituten voor landbouwkundig onderzoek.

Wie het over voeding heeft in landen als Ethiopië, Nigeria, Bangladesh en Vietnam, kijkt meestal of er voldoende graan, rijst of mais beschikbaar is voor de bevolking. De kwaliteit en voedingswaarde van dat voedsel is vaak een ondergeschoven kindje. Maar daar gaat met dit project verandering in komen. Het stelt niet de landbouw in ontwikkelingslanden centraal,

maar de consumenten. Die moeten een gevarieerd en gezond dieet krijgen, zodat ondervoeding, gebrek aan vitamines en mineralen en obesitas worden uitgebannen. Aan de hand van gezonde diëten wil het project de voedselsystemen in deze landen hervormen.

De onderzoekers gaan eerst een diagnose maken van de bestaande diëten in de vier genoemde landen. Daaruit moet blijken of het dieet te eenzijdig is of te veel ongezonde elementen bevat zoals suiker, zout en frisdrank. Vervolgens gaat Brouwer een *healthy eating index* opstellen. ‘Een soort Schijf van Vijf, om consumenten te informeren hoe ze gezond kunnen eten en de overheid aan te zetten tot gezondheidsbeleid.’

Voor het onderzoeksproject is 4 miljoen per jaar beschikbaar gedurende 6 jaar, waarvan de helft naar WUR gaat voor coördinatie en onderzoek. **Ⓡ AS**

EU KIJKDAG zaterdag 13 mei
11.00 – 14.30
Orion

Werken aan de oplossing van maatschappelijke vraagstukken: Voor iedereen die achter de schermen wil kijken.

www.europaomdehoek.nl

CineMec Laan der Verenigde Naties 150, Ede
www.cinemec.nl / 0900 - 321 0 321

FILM AVONTUUR V.A. 11 MEI King Arthur: Legend of the Sword 3D Van regisseur Guy Ritchie. Met Jude Law.	FILM DRAMA V.A. 11 MEI The Circle Met Emma Watson en Tom Hanks.	FILM AVONTUUR V.A. 25 MEI Pirates of the Caribbean: Salazar's Revenge 3D Voorverkoop gestart!
--	--	--

€2 STUDENTENKORTING OP FILMS & EVENTS

ANDERHALF MILJOEN WALVISACHTIGEN IN NOORDZEE

Er leven anderhalf miljoen dolfijnen en walvissen in het Europese deel van de Atlantische Oceaan. Dat blijkt uit tellingen die Europese onderzoekers in de zomer van 2016 uitvoerden vanuit vliegtuigen.

Meike Scheidat van Wageningen Marine Research coördineerde de tellingen en haar collega's Steve Geelhoed en Hans Verdaat waren elk verantwoordelijk voor een surveyteam. De onderzoekers vertaalden de tellingen met een wiskundige formule naar een populatieschatting. Ze komen uit op 467.000 bruinvissen, 468.000 gewone dolfijnen, 372.000 gestreepte dolfijnen en nog eens 158.000 gewone of gestreepte dolfijnen. Ook telden ze zo'n 80.000 zeldzamere dolfijnen als tuimelaars, witsnuitdolfijnen en witflankdolfijnen. En in de categorie 'walvissen' komen ze uit op 26.000 grienden, 14.000 potvissen, 15.000 dwergvinvissen en 18.000 gewone vinvissen in de Noordzee.

Het is de derde keer dat de onderzoekers zeezoogdieren (exclusief zeehonden) telden in de oceaan tussen Portugal en het noorden van Noorwegen. De voorgaande tellingen waren in 1994 en 2005. De onderzoekers, onder leiding van de Britse hoogleraar Philip Hammond, vinden geen grote schommelingen. Het aantal bruinvissen, witsnuitdolfijnen en dwergvinvissen was de afgelopen 22 jaar stabiel, concluderen de onderzoekers. Van de

Bruinvissen bij de Shetlandeilanden.

andere dolfijnen en walvissen hebben ze nog een telling nodig om goed onderbouwde uitspraken te kunnen doen.

Op basis van hun eerdere tellingen constateerden de onderzoekers in 2005 dat veel bruinvissen waren gemigreerd van de

noordwestelijke Noordzee naar het zuidelijke deel van de Noordzee. Ze constateren nu dat de populatieverdeling na 2005 gelijk is gebleven, met veel getelde bruinvissen in de zuidwestelijke Noordzee en nabij Denemarken. **AS**

VAN BOEKEL: 'FRITUREN IN VAST VET IS BETER'

'Het is beter om in vast vet te frituren', zegt Tiny van Boekel, hoogleraar Food quality & design, in een video van ProFri, de vakvereniging voor professionele frituurders. De uitspraak lokte discussie uit op Foodlog, omdat voedingsdeskundigen juist al jaren vloeibare frituurvetten promoten. Dus hoe zit dat, meneer Van Boekel?

Vast vet was toch juist ongezond?

'Tot zo'n twintig jaar geleden werden vetten en oliën gehard op een wijze waarbij ongezonde transvetzuren ontstonden. Deze transvetten verhogen het LDL-cholesterolgehalte. Maar inmiddels is het hardingsproces verbeterd en kunnen vaste vetten worden gemaakt zonder transvetten. Ook in margarines en broodsmeersels zit nog nauwelijks transvet.'

Vast vet bevat meer verzadigd vet, dat is toch ook niet goed voor je?

'Ik heb een snel rekensommetje gemaakt. Als mensen twee keer per week een portie friet

eten, krijgen ze per week ongeveer 14 gram meer verzadigd vet binnen wanneer ze in vast vet frituren in plaats van in vloeibaar vet. De maximale aanbevolen hoeveelheid verzadigd vet voor een man is 196 gram per week. Dus als je met mate patat eet, dan valt die verhoogde inname van verzadigd vet wel mee.'

Waarom is frituren in vast vet dan beter?

'Het is wetenschappelijk onomstreden dat frituren in vetten met veel onverzadigde vetzuren tot sterke chemische reacties leidt. Er worden dan ongewenste stoffen gevormd, zoals hydroperoxiden, aldehyden en ketonen. Deze stoffen kunnen reageren met de friet zelf en mogelijk ook in het lichaam. Het is nog niet bekend wat daar de gevolgen van zijn. Vast vet is stabiel; het ondergaat minder chemische reacties. Als ik de afweging moet maken tussen de negatieve gezondheidsaspecten van verzadigde vetzuren en de potentieel schadelijke effecten van de reactieve stoffen die worden gevormd bij frituren in vloeibaar vet, dan maak

ik mij veel meer zorgen over dat laatste.'

De gezondheidsraad adviseert anders.

'Ik ben het over het algemeen eens met de adviezen, maar wil het in dit geval wat nuanceren. Vloeibare vetten zijn op zich niet slecht voor de gezondheid, maar frituren is wellicht een geval apart. Stel dat dit wel schadelijk zou zijn, dan vind ik het belangrijk dat dit wordt onderzocht. Tot die tijd lijkt het mij beter om vast vet te gebruiken.'

Uw collega Sander Kersten reageerde op Foodlog kritisch. Hij vreest verwarring bij consumenten als Wageningse deskundigen het oneens zijn.

'Ik denk dat het helemaal niet zo vreemd is dat er verschillende opvattingen zijn in Wageningen. Voeding is een complexe wetenschap. Een universiteit is gebaat bij debat, daar komt de wetenschap door vooruit.' **TL**

BESMET KIND AANTREKKELIJKER VOOR MALARIAMUGGEN

Kinderen met de malariaparasiet in hun bloed zijn aantrekkelijker voor malariamuggen dan kinderen die geen malaria onder de leden hebben. Dat constateert de Wageningse entomoloog Annette Busula na onderzoek in Kenia.

Busula liet honderd muggen los in een ruimte met daarin twee tentjes. In één tent zaten kinderen met gametocyten in hun bloed. Een gametocyt is de malariaparasiet in het overdraagbare stadium. In het andere tentje hing een gestandaardiseerde controlegeur. Van de 100 muggen kozen er 55 voor de tent met het kind met malariaparasiet in het bloed en maar 10 voor de controlegeur – de andere muggen kozen niet voor een tent. Toen Busula deze proef herhaalde met kinderen zonder deze parasiet in hun bloed, kozen maar 26 van de 100 muggen voor de tent met het kind. Opnieuw kozen 10 muggen voor de controlegeur en de meeste muggen maakten in dit geval geen keuze, meldt Busula in het *Journal of Infectious Diseases*.

Kinderen met de malariaparasiet in hun bloed worden dus vaker gestoken door de muggen dan kinderen zonder malaria, concludeert onderzoeksbege-

leider Jetske de Boer. En dat heeft gevolgen voor de verspreiding van de ziekte. 'Als kinderen met malaria een grotere kans hebben om te worden gebeten, gaat de verspreiding van de malariaparasiet sneller dan je zou verwachten', zegt De Boer. Bovendien wil ze graag weten welk geurprofiel de gametocyten maken om de mug aan te trekken, zodat de Wageningse entomologen een nog betere geurval voor malariamuggen kunnen maken.

De studie van Busula bevestigt een Zwitsers onderzoek uit 2005 met dezelfde uitkomst. Maar vanwege de geavanceerde apparatuur konden de Wageningse onderzoekers nu ook heel lage niveaus van gametocyten meten. Dat leverde ook nieuwe gegevens op. Kinderen die de malariaparasiet in het niet-overdraagbare stadium in hun bloed hadden, bleken niet aantrekkelijker voor de muggen. Bovendien kon Busula aantonen dat de malariaparasiet de mug aantrekt via de geur. Nadat de kinderen met gametocyten medicijnen tegen malaria hadden gekregen en na drie weken nog eens werden getest, bleken de muggen geen voorkeur meer voor ze te hebben.

Busula promoveert in mei op haar onderzoek in Wageningen. **AS**

FOTO: JETSKÉ DE BOER

Deelnemers aan het malariaonderzoek in Kenia staan klaar om bloed te laten afnemen.

VISIE <<

Vleesstudie 'totaal uit verband getrokken'

'Te veel vlees schaadt lever'. Onder die kop presenteerde het Erasmus Medisch Centrum een onderzoek waaruit zou blijken dat overmatige consumptie van dierlijke eiwitten de kans op een vette lever vergroot. De studie is in het persbericht – en later ook in diverse media – totaal uit z'n verband getrokken, zegt Sander Kersten, hoogleraar Nutrition, metabolism and genomics.

Wat is er onderzocht?

'In de studie is gekeken naar het verband tussen consumptie van dierlijke eiwitten en *non-alcoholic fatty liver disease*. Deze vorm van leververvetting kan allerlei oorzaken hebben, waarbij overgewicht een belangrijke risicofactor is. Maar ook voedingsstoffen kunnen een rol spelen.'

Wat vindt u van het persbericht over de studie?

'Dit is een typisch voorbeeld van berichtgeving die niet aansluit bij de resultaten van het onderzoek. In deze epidemiologische studie is bij een grote groep vrijwilligers gekeken naar hun voedselconsumptie en het voorkomen van leververvetting. Vervolgens is er een verband gevonden tussen consumptie van dierlijke eiwitten en leververvetting. Maar je mag dan niet concluderen dat er sprake is van een oorzakelijk verband. Bovendien is het bij zo'n studie erg lastig om dierlijk eiwit los te koppelen van dierlijk vet en andere in dierlijke voedingsmiddelen aanwezige stoffen.'

Kun je op basis van deze studie een dieetadvies geven?

'Nee. Maar ik denk wel dat je dit verband verder kunt onderzoeken met een interventiestudie. Daarbij geef je de ene groep mensen dierlijk eiwit en een andere groep plantaardig eiwit. Dan moet je het wel nog verder uitsplitsen en onderscheid maken tussen dierlijk eiwit uit ei, melk en vlees. Want het lijkt mij heel onwaarschijnlijk dat al het dierlijke eiwit precies hetzelfde doet.'

Mag zo'n interventiestudie wel?

'Als er echt al duidelijk aanwijzingen zijn dat dierlijke eiwitten leiden tot leververvetting, dan krijg je zo'n studie moeilijk langs de ethische commissie. Maar ik denk dat de hypothese op dit moment nog zo zwak is dat dit wel moet lukken.' **TL**

BESTRIJDING BLAUWALG IS MAATWERK

Met de zomer voor de deur zal overlast door giftige cyanobacteriën, beter bekend als blauwalgen, weer opduiken. Maar dat hóeft niet, zegt promovendus Guido Waajen. Blauwalgen zijn goed te bestrijden, als je analyse maar deugt.

Waajen (58) is bioloog bij waterschap Brabantse Delta in Breda en fulltime bezig met de bestrijding van blauwalgen en het verbeteren van de waterkwaliteit. Daarnaast deed hij de afgelopen acht jaar wetenschappelijk onderzoek naar blauwalgenbestrijding. Op 3 mei promoveerde hij op de resultaten daarvan.

Blauwalgenbloei wordt veroorzaakt door een teveel aan voedingsstoffen in het water. De oplossing lijkt eenvoudig: dring de overmaat aan nutriënten terug. Maar de praktijk is weerbarstiger, blijkt uit de proeven die Waajen deed in vijvers in Brabant. Geen twee vijvers zijn namelijk hetzelfde, wat betekent dat blauwalgenbestrijding maatwerk is. 'En aan de basis van dat maatwerk ligt een goede analyse van het watersysteem', legt Waajen uit. 'Waar komt het fosfor vandaan? Welke lozingen zijn er op het water en hoeveel fosfor zit al in de vijver, de algen en de bodem? En hoe staat het met de waterplanten en vissen? Als je dat plaatje niet hebt, weet je niet welk pakket aan maatregelen je moet kiezen. Dan is het een *black box*.'

In twee vijvers in Dongen en Eindhoven maakte de onderzoeker met damwanden proefvakken om verschillende maatregelen tegen een overschot aan fosfor uit te testen. Hij zorgde dat er geen fosfortoevoer van buitenaf meer was en vergeleek vervolgens verschillende combinaties van vier kansrijke maatregelen: baggeren, toevoeging van een

FOTO: SHUTTERSTOCK

fosforbinder (Phoslock), toevoeging van een vlokmiddel en actief beheer van de visstand.

Phoslock is een met lanthaan verrijkte klei die goed fosfor bindt. Een vlokmiddel is een zoutoplossing (poly-aluminiumchloride) die in water aluminiumhydroxide vormt dat in vlokken naar de bodem zinkt en onderweg algen invangt.

Zowel baggeren als fosforbinding werkt, is de conclusie van Waajen. Gecombineerd met een vlokmiddel en actief visbeheer maakt dat troebele vijvers weer helder. Mits de toevoer van fosfor van buitenaf de boel niet verziekt. 'Je moet dus beide fosforbronnen aanpakken, de interne en de externe. Anders is het dweilen met de kraan open.' **TRK**

ZINTUIGEN PRIKKELEN STIMULEERT VERKOOP NIET

De geur van vers gebrande koffie, sfeervolle verlichting bij het wijnassortiment. Retailers prikkelen onze zintuigen om onze kooplust te stimuleren. Maar het werkt niet, blijkt uit Wageningse onderzoek.

De onderzoekers observeerden achttien weken lang het gedrag van winkelende mensen in een middelgrote supermarkt in Oosterbeek. Daarvoor plaatsten ze camera's in het plafond, waarmee ze precies konden zien hoe de mensen zich door de winkel bewogen. 'De volgende stap was om te kijken of we dit konden beïn-

vloeden', zegt René de Wijk van Wageningen Food & Biobased Research. Kun je bijvoorbeeld meer mensen naar het koffieschap lokken met een cappuccinogeurtje? En kopen ze dan ook meer?

Dat laatste bleek niet het geval te zijn. De Wijk was daar zelf ook door verrast. 'Marketeers maken hier zo veel gebruik van dat je verwacht dat het dan wel zal werken.' De uitkomst betekent volgens hem ook niet dat het helemaal nooit werkt. 'Wij hebben het nu lokaal getest, op specifieke schappen en producten. Als je bijvoorbeeld een geur door de hele winkel verspreidt, bereik je veel meer mensen en is de

kans dat het effect heeft ook groter.' Daarnaast is in deze studie alleen gekeken naar hoeveel er per dag van een product werd verkocht en niet wat iedere persoon afzonderlijk kocht.

De resultaten zijn interessant voor winkeliers en marketeers meent, De Wijk. 'Doordat we weten hoe mensen door de winkel bewegen, kunnen we bijvoorbeeld zien waar bepaalde knelpunten zitten. Winkeliers kunnen dit gebruiken om de lay-out van de supermarkt te optimaliseren.' Volgens hem is de belangrijkste boodschap dat de invloed van geur, licht en geluid gecompliceerd is. 'Er is geen simpele *one size fits all*-formule.' **TL**

ONDERTUSSEN OP...

RESOURCE-ONLINE.NL

FOTO: REIN HEIJ

ONTRUIMING

In 2018 viert WUR haar 100-jarig bestaan. *Resource* spit de archieven door en haalt bijzondere foto's boven water.

Op deze foto een typisch jarentachtigtafereel. Twee groepen staan tegenover elkaar: krakers en ME. De spanning hangt in de lucht. Dit is de Cuneralaan in Rhenen, vlak voor de ontruiming van negen gekraakte woningen waarin ook veel Wageningse studenten woonden. Fotograaf Rein Heij maakte deze plaat in 1984. Stond jij destijds tussen de krakers? Of roept een andere foto uit de serie *100 jaar... eigen mening* herinneringen bij je op? Laat het ons weten. Bezoek de redactie in het Atlas-gebouw of mail naar vincent.koperdraat@wur.nl.

**Bekijk de fotoserie
'100 jaar... eigen mening'
op resource-online.nl**

WORMEN VANGEN

Wie haalt binnen een half uur zoveel mogelijk wormen uit de grond? Dat was de inzet van het eerste Nederlandse Kampioenschap Worm Charming in Wageningen. Het werd een vrolijk en creatief festijn dat uiteindelijk gewonnen werd door promovendi van Plantenecologie en natuurbeheer. Die trommelden binnen 30 minuten 122 wormen de grond uit. Deelnemers hadden zich ludiek uitgedost en gebruikten onder meer badmintonrackets om de grond in trilling te brengen.

**Bekijk de video
op resource-online.nl**

MUGGEN SPOTTEN

De Wageningse Muggenradar wordt onderdeel van het Global Mosquito Alert dat wereldwijd de muggenstand gaat monitoren. In Nederland is Muggenradar van onder meer Arnold van Vliet een succesvol voorbeeld van *citizen science*. Maar ook elders in de wereld melden burger

waar zij muggen zien. Al deze initiatieven slaan nu de handen ineen. Lees er meer over op resource-online.nl.

VAGE PROTESTMARS

Resource-blogger Leonardo Medina Santa Cruz vond de March for Science geen succes. Hij stelt dat de redenen waarom mensen meededen aan de mars vaag zijn. *'Was it a march for science? Scientific thinking? Did we march because we hate Trump? If the goal was vague before, it is much more so now.'*

**Lees de hele blog
op resource-online.nl**

PHD'ERS BIJ FAMELAB

De WUR-onderzoekers Sophie Le Hesran en Sabine Vreeburg hebben hun onderzoek gepitcht tijdens de landelijke finale van Famelab in Utrecht. In deze competitie vertellen jonge onderzoekers in maximaal drie minuten in het Engels waarom hun onderzoek relevant is. Roberto Narcisi van

Erasmus MC in Rotterdam kwam van de twaalf deelnemers als winnaar uit de bus.

**Bekijk de video
op resource-online.nl**

Heeft pulsvissen de toekomst?

Elektrisch pulsvissen – vissen met stroomstootjes – heeft voordelen boven boomkorvissen. Het is zachter voor de zeebodem en energiezuiniger. Maar is het op de lange termijn ook veilig voor het milieu? En is het diervriendelijk? Onderzoekers van WUR en NIOZ zoeken in een groot project naar de antwoorden op die vragen.

tekst Tessa Louwerens foto Hollandse Hoogte

In een emmer met water hangen twee elektrodes die stroomstootjes door het water laten gaan. Het tintelt een beetje wanneer je je hand erin steekt, maar het doet geen pijn. 'Nu staat-ie ongeveer op de halve sterkte', zegt Pim Boute, promovendus bij de leerstoelgroep Experimentele zoölogie van Wageningen University & Research.

Boute doet onderzoek naar het effect van elektrisch pulsvissen op verschillende zeedieren. Met deze methode, kortweg pulsvissen, kan onder meer platvis worden gevangen. Omdat platvissen, zoals tong en schol, zich ingraven in de zeebodem, moeten ze eerst worden opgeschrikt om ze in een visnet te kunnen krijgen. Traditioneel wordt dit gedaan met een boomkor die zware 'wekkerkettingen' over de bodem sleept. Deze kettingen ploegen de zeebodem om, waardoor ook veel andere dieren, zoals zeesterren, krabben en schelpdieren, in het net komen.

Wetenschappers en vissers zoeken naar duurzamere manieren om platvis te vangen en experimenteren daarbij met pulsvissen. Bij die methode zijn de wekkerkettingen vervangen door elektrodes die stroomstootjes afgeven: de pulskor. Boute: 'Door de elektrische pulsen verkrampen de spieren van de vissen even, zodat ze van de bodem omhoog komen en gevangen kunnen worden.'

VERBODEN

De pulskor woelt de bodem minder om en er worden minder bodemdieren mee gevangen. Daarnaast verbruiken de schepen minder brandstof, omdat de pulskor lichter is en minder sleepweerstand geeft. Dit betekent minder CO₂-uitstoot en lagere kosten voor vissers. Ook zijn de gevangen vissen gemiddeld van betere kwaliteit, omdat ze minder worden beschadigd.

Zo op het eerste gezicht lijkt pulskorvisserij dan ook

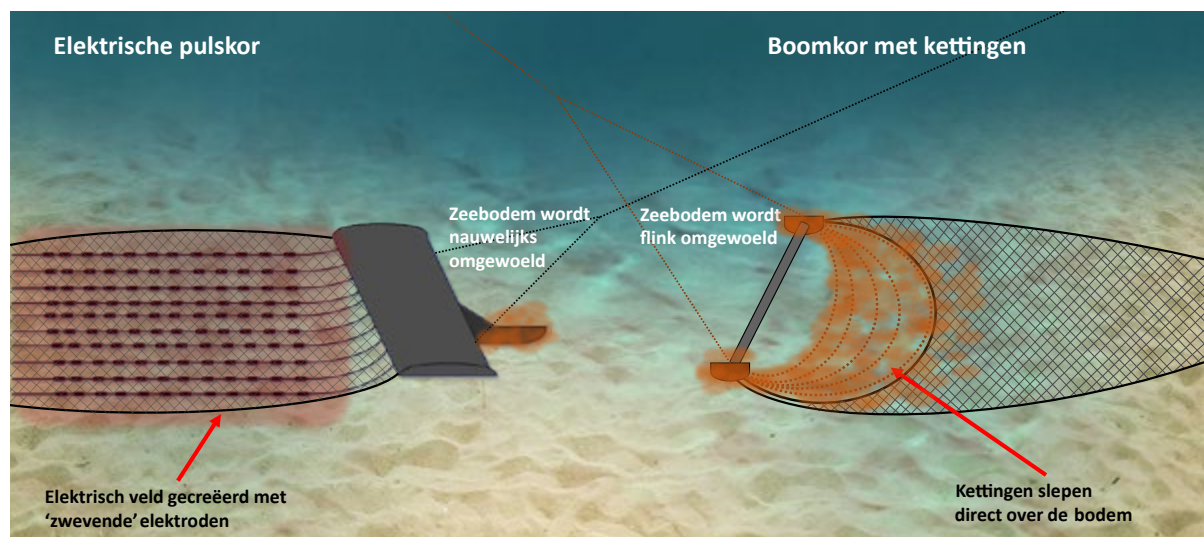
een goed alternatief voor boomkorvisserij. Maar er is veel weerstand en de methode is in Europa vooralsnog grotendeels verboden (zie kader op p.15). Sinds 2009 mogen de lidstaten wel ontheffingen geven voor de zuidelijke Noordzee aan maximaal 5 procent van hun vloot. In Nederland zijn 84 van dergelijke ontheffingen verleend.

Om zicht te krijgen op de langetermijneffecten van pulsvissen in de Noordzee is begin 2016 in opdracht van het Nederlandse ministerie van Economische Zaken een groot onderzoeksproject gestart. 'Met dat onderzoek willen we voorspellen welke gevolgen pulsvissen op grote schaal heeft', vertelt projectleider Adriaan Rijnsdorp van Wageningen Marine Research. 'We verwachten dat deze techniek een stap voorwaarts is, maar om een weloverwogen beslissing te maken, is het belangrijk de mogelijke nadelen goed te onderzoeken.' Het onderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met het Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ) en het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO).

VIS ONDER NARCOSE

Pim Boutes experimenten in het lab van Zodiac in Wageningen maken deel uit van het project. Hij heeft een opstelling gemaakt waarmee hij de gevolgen van blootstelling van vissen aan de stroomstootjes nauwkeurig kan vastleggen. 'Sommige dieren komen bijvoorbeeld wel in aanraking met de pulskor, maar worden niet gevangen, dus die kunnen we niet aan boord van een vissersschip onderzoeken.' Door de praktijk in het lab na te bootsen, kan Boute toch zien wat de stroompjes met de dieren doen.

Vanuit een aquarium met elektrodes loopt een wirwar van kabels naar de computer. Het aquarium is zo'n anderhalve meter lang en ingepakt in een dikke piep-

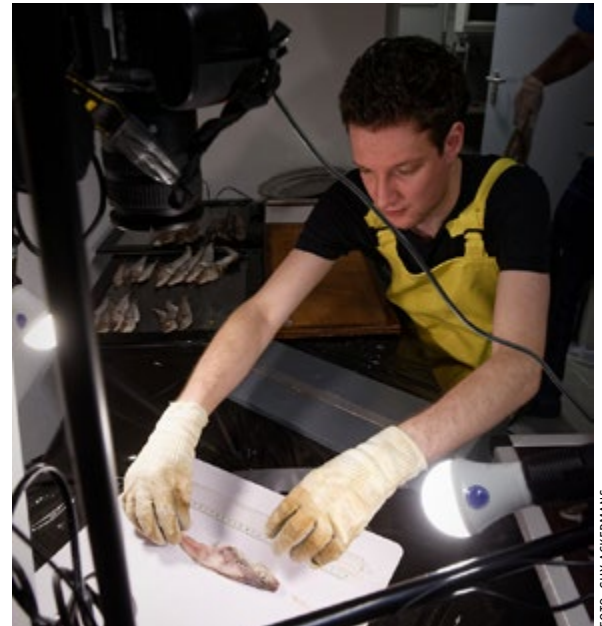

Platvissen moeten worden opgeschrikt om ze in het net te krijgen. Bij boomkorvissen gebeurt dat met kettingen die over de grond slepen, bij pulsvissen met stroomstootjes.

‘Wellicht kunnen vissers met bepaalde pulsinstellingen selectiever vissen, zodat ze vooral vangen waar ze op uit zijn’

schuimlaag. ‘De vissen die we onderzoeken komen uit de Noordzee en daar is het kouder’, legt Boute uit. ‘We houden de bak koel, om zoveel mogelijk de natuurlijke situatie na te bootsen.’ Om ongerief voor de vissen te voorkomen, worden ze eerst onder narcose gebracht. Daarna gaat Boute hun spieractiviteit meten bij verschillende instellingen van de elektrische pulsen. Althans, als hij goedkeuring krijgt van de Dierexperimentencommissie van WUR. Daar is het wachten nog op.

In de kelder van Zodiac laat Boute de röntgenkamer zien. De trap naar de kelder is afgescheiden met een plastic deur met een ritsluiting, maar zelfs met de rits dicht is wel duidelijk wat voor onderzoek hier plaatsvindt. ‘Tja, we krijgen nog wel eens klachten over de stank, maar daar wordt aan gewerkt’, zegt Boute verontschuldigend. Hier worden röntgenfoto’s gemaakt van vissen die met de pulskor gevangen zijn. Op sommige foto’s is een geknakt graatje te zien. Vissen kunnen namelijk hun rug breken als hun spieren sterk samentrekken. Boute: ‘Daardoor komt er bloed in de filets, waardoor deze minder waard worden. En het is ook niet

Pim Boute onderzoekt in Zodiac vissen die zijn blootgesteld aan stroomstootjes.

FOTO: GUY ACKERMANS

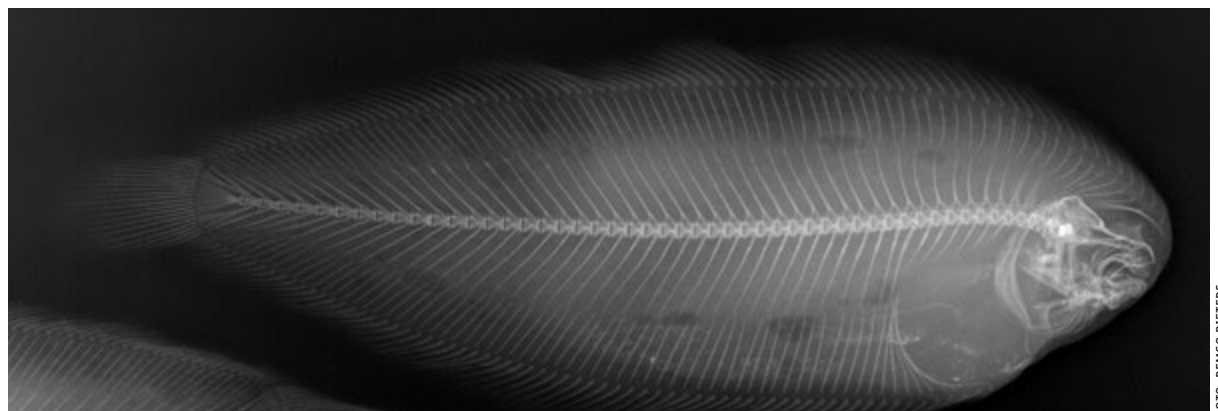
diervriendelijk. In eerdere studies werd dit onder andere gezien bij kabeljauw, maar de resultaten waren wisselend. Daarom willen we graag uitgebreider onderzoeken in hoeverre dit voorkomt in de commerciële vangsten.’

SELECTIEVER VISSEN

Doel van Boutes onderzoek is om de gevoeligheid van verschillende vissoorten en verschillende maten vissen voor de pulsen te bepalen. Uit eerder onderzoek blijkt namelijk dat het effect van de pulsen afhangt van de grootte en de soort vis. Boute: ‘Door de aanlandplicht moeten vissers nu ook te kleine vissen en soorten die niet veel opleveren aan wal brengen. Wellicht is het mogelijk om met bepaalde instellingen selectiever te vissen, zodat vissers vooral vangen waar ze op uit zijn.’

Als de proefopzet goed werkt, kan Boute met relatief weinig proefdieren onderzoeken wat het effect van de verschillende pulsinstellingen is op verschillende vissoorten. Hiermee wil hij een model ontwikkelen om voorspellingen te doen over diverse soorten vissen.

Daarnaast wil hij ook gaan kijken naar de gedragsef-

Een röntgenfoto van een schol die is gevangen met een pulskor.

FOTO: REMCO PIETERS

FOTO: PIETER VAN RIJSWIJK

Justin Tiano tijdens veldwerk. Hij onderzoekt het effect van pulsvisen op de zeebodem.

fecten van pulsen op dieren waarop niet wordt gevestigd. 'Haaien en roggen hebben bijvoorbeeld een elektrisch zintuig. In theorie kan de puls ze aantrekken of afstoten, waardoor ze juist wel of niet in het net verzeild raken.' Ook ongewervelden, zoals strandkrabben, reageren op de stroom. 'Door de puls verstijven ze. Dan kunnen ze zich niet goed voeden en lopen ze een groter risico om opgegeten te worden. Je ziet ze niet altijd terug in de netten, maar wat er met deze dieren gebeurt, heeft mogelijk wel invloed op de populatie en het ecosysteem.'

ZEEPIEREN

Ook promovendus Justin Tiano van het NIOZ onderzoekt de effecten van pulsvisen op het zee-ecosysteem en dan in het bijzonder op het bodemleven. Het elektrische veld van de pulskor dringt namelijk ook door in de bovenste lagen van de zeebodem.

Tiano doet zijn onderzoek in een lab aan de andere kant van het land, in het Zeeuwse kustdorp Yerseke. Daar staan glazen buizen met bodemmonsters van ongeveer 30 centimeter hoog op een rij. Die monsters heeft hij met een holle boor uit de zeebodem gestoken. In één van de buizen loopt een tunneltje door het zand. Dat is gemaakt door een zeepier, vertelt Tiano. 'Deze eet zand en poept dit aan de achterkant weer uit terwijl hij dieper graaft. Hierdoor wordt het sediment gemengd.'

Zeepieren en andere bodemdieren spelen een belangrijke rol in de uitwisseling van voedingsstoffen en zuurstof tussen de zeebodem en het zeewater, legt Tiano uit. Daarnaast helpen ze stikstof en fosfaat uit het water te verwijderen. 'Te veel stikstof kan leiden tot overmatige algengroei, waardoor het zuurstofgehalte in het water daalt. Dit heeft weer effect op het hele ecosysteem.'

Tiano gaat de effecten van boomkorvisserij en pulskorvisserij op de zeebodem met elkaar vergelijken.

Eerst heeft hij zijn bodemmonsters verstoord op de manier waarop de kettingen van de boomkor dat doen. Vervolgens heeft hij gemeten welke invloed dit heeft op de biochemische processen in de bodem. Momenteel is hij bezig zijn gegevens te analyseren. 'Ik ben nog niet zo ver, maar het lijkt erop dat het verstoren van het sediment leidt tot een tijdelijke verhoging van zuurstofverbruik door de bodem.' In een volgende test zal hij de bodemmonsters blootstellen aan elektrische pulsen om te kijken wat er dan gebeurt. Zo kan hij bepalen welke vorm van visserij het minst verstorend is voor het zee-ecosysteem.

TOEKOMST

De onderzoekers zitten niet alleen in het lab. Tiano gaat binnenkort de zee op om monsters te nemen in het kielzog van de puls- en boomkorvisserboten en deze te vergelijken met monsters uit onbevestigde gebieden. Vervolgens wil hij de langetermijneffecten van pulsvisen onderzoeken. 'Daarvoor willen we een visgebied gebruiken dat gesloten is voor boomkorvissen. Binnen dit gebied worden aan aantal zones aangewezen waar met verschillende pulsinstellingen zal worden gevestigd.'

Boute verzamelt vissen die door commerciële boten zijn gevangen en inventariseert de schade. Door die resultaten te vergelijken met de resultaten uit zijn laboratoriumproeven, kan hij bepalen of zijn voorspellende model klopt.

Het onderzoeksproject van WUR, NIOZ en ILVO loopt tot 2019 en de onderzoekers hebben nog een hoop werk voor de boeg. 'Om duurzaam te kunnen vissen, is het belangrijk om uit te zoeken op welke manier en met welke instellingen de vis zo efficiënt mogelijk kan worden gevangen, met zo min mogelijk schade aan andere dieren en de omgeving', zegt projectleider Adriaan Rijnsdorp. De onderzoeksresultaten zullen uiteindelijk mede de wetenschappelijke basis vormen voor een toekomstig Europees besluit over de toekomst van het pulsvisen. ⑥

SPANNINGSVELD

Nederland maakt gebruik van de mogelijkheid om maximaal 5 procent van zijn vissers ontheffing te verlenen op het Europese verbod op elektrisch pulsvisen. Veel andere EU-lidstaten doen dat niet en reageren kritisch. Zo riep de Franse minister van Milieu eerder dit jaar de Eurocommissaris voor Visserijzaken op om het verbod op elektrische stimulatie in de visserij te handhaven en de afgegeven ontheffingen in te trekken. Volgens de minister is het aantal schepen dat aan pilots deelneemt veel te groot, is er onvoldoende bekend over de impact en risico's en is er onvoldoende toezicht. VisNed, de brancheorganisatie van Nederlandse kottersvissers, spant zich in om de pulsvisserij in Europa geaccepteerd te krijgen. De organisatie meent dat de weerstand deels voortkomt uit het verlangen van andere landen om hun eigen concurrentiepositie te versterken.

GEINTJE BIJ DE KOFFIE

Hij loopt wat af met zijn karretje. Dagelijks langs 46 koffieautomaten in Gaia – zoals hier op de foto – Lumen, Atlas en Radix. Schoonmaken en aanvullen, dat is de kern. En een geintje maken, als het zo uitkomt. En het komt vaak zo uit. Want dat is Theo

Hooft ten voeten uit. Je kunt hem zomaar Lionel Ritchie's *'Hello, is it me you're looking for'* horen zingen voor een paar Chinese studentes. Gewoon, omdat-ie goed in zijn vel zit. 'Maar ik weet wel bij wie ik dat kan doen hè.' Sinds anderhalf jaar loopt

Hooft namens koffieleverancier Maas zijn rondjes op de campus. Tot zijn grote tevredenheid. 'Ik heb nog nooit zo'n leuke werkplek gehad als hier. De mensen die hier rondlopen, de collega's.' Al 16 jaar werkt hij voor Maas. Tal van locaties heeft-ie gehad.

‘Maar ik heb het nog nergens zo ontspannen en leuk gehad.’ Hij is er zelfs voor naar Ede verhuisd, om de reistijd te bekorten. Al dat lopen valt hem overigens best zwaar. Door een versleten heup loopt hij mank. ‘Aan het einde van de dag ben ik gebroken.’ Hij laat

de strip pijnstillers zien die hem door de dag helpt. Maar hij blijft er vrolijk onder. ‘Ik heb al een paar maal een maat weg moeten brengen. Die zijn niet zo oud geworden als ik. Ik mag helemaal niet klagen.’ RK, foto Margriet van Vianen

Kent u iemand of bent u iemand met een bijzondere werkplek bij Wageningen University & Research? Mail naar roelof.kleis@wur.nl

‘We moeten klantgerichter naar buiten treden’

ESG-directeur Bram de Vos: ‘De topsectoren vragen nauwelijks om natuur- en klimaatonderzoek en EU-projecten zijn vaak verliesgevend.’

Het lukt Wageningen Environmental Research nog niet om uit de rode cijfers te komen. Het instituut schrapt nu 40 personeelsplaatsen, bovenop de 60 van vorig jaar. Het aantal personeelsplaatsen gaat daarmee in korte tijd terug van 350 naar 250. Bram de Vos, directeur van de Environmental Sciences Group (ESG), geeft uitleg.

tekst Albert Sikkema foto Guy Ackermans

Hoe zijn de grote tekorten ontstaan?

‘Onze belangrijkste opdrachtgever, de overheid, geeft steeds minder onderzoeksopdrachten. Het ministerie van EZ heeft miljoenen overgeheveld naar de topsectoren, maar die vragen nauwelijks om natuur- en klimaatonderzoek. Om dit op te vangen, zijn we meer internationale projecten gaan doen, met name in de EU. Maar de meeste EU-projecten vergoeden maar 70 procent van de onderzoekskosten; ze zijn niet kostendekkend zonder cofinanciering. Veel EU-projecten bij ons instituut waren afgelopen jaar verliesgevend.’

Zijn de onderzoekers niet gewoon te duur?

‘Wageningen Environmental Research heeft de hoogste uurtarieven van WUR. Dus ja, we zijn relatief duur. Sinds de start van het Herstelplan in 2016 hebben we op onze overhead bespaard. Er is een managementlaag uit de organisatie verdwenen. Bovendien gaan we onze huisvestingslasten verminderen. We onderzoeken of we uit

het Atlas-gebouw kunnen. Maar met lagere tarieven lossen we niet alle problemen op, hoor. We kunnen en willen niet concurreren met ingenieursbureaus. Voor adviesklussen blijven we te duur. We kunnen onze toegevoegde waarde alleen verdienen met onze kwaliteit en met het oplossen van complexe integrale onderzoeksvragen waarin de gecombineerde kennis van WUR tot zijn recht komt. Via vijf naar buiten gerichte onderzoeksprogramma's zetten we daar nu krachtig op in. Maar dan nog kunnen we een probleem hebben. We moeten concurreren met andere Europese onderzoeksinstituten die wel een goede basisfinanciering van hun nationale overheid krijgen en daarom wel cofinanciering hebben voor hun EU-projecten.'

Het team Natuur & samenleving verdwijnt, de teams Biodiversiteit & beleid, Climate change en Water & food moeten sterk krimpen.

'Ja, dit zijn teams die in het natuurdomein werken en veel internationale projecten doen die niet kostendekkend zijn. Het Rijk heeft het natuuronderzoek gedecentraliseerd naar de provincies en daar komen nog te weinig onderzoeksvragen vandaan, en er is geen topsector op het gebied van klimaat. We werken hard aan een relatie met het ministerie van Infrastructuur & Milieu en verwachten dat dit ministerie in de toekomst belangrijker voor ons wordt als onderzoekfinancier, maar dat lost op korte termijn de financiële problemen niet op. Er speelt echter meer bij Wageningen Environmental Research. Er liggen kansen in de private en overheidsmarkt voor alle teams, maar dan moeten we klantgerichter en ondernemender worden en meer naar buiten treden. In de afgelopen jaren is vooral gestuurd op de individuele productiviteit van medewerkers. Daar willen we vanaf. We moeten meer kijken naar de inzetbaarheid van de medewerkers bij teamprestaties.'

Net in deze fase is directeur Bedrijfsvoering Inge Grimm per direct vertrokken. Terwijl ze vorig jaar juist voor de uitvoering van Herstelplan is aangetrokken.

'Inge heeft een mooie nieuwe positie gevonden. Het snelle vertrek is een persoonlijke kwestie waar ik niets over kan zeggen. Er ligt een goed overdrachtsdossier, we moeten snel op zoek naar een opvolger.'

Is het nog wel leuk bij de ESG?

'Deze krimp is helemaal niet leuk, maar ik geloof in deze weg om het instituut er weer bovenop te brengen. De inhoud en relevantie van ons vakgebied en de grote betrokkenheid van onze medewerkers geven energie. Ik proef in de organisatie ook veel begrip voor de maatregelen.'

'VOORAL JONGE, GOEDE MENSEN GAAN WEG'

Hoe beleven de medewerkers in Gaia en Lumen de aanhoudende financiële problemen en de uitvoering van het Herstelplan bij Wageningen Environmental Research? Resource vroeg het aan Tia Hermans en Marieke de Lange.

Hermans werkt bij het team Regionale ontwikkeling en ruimtegebruik en zag het afgelopen jaar zo'n zeven teamgenoten vrijwillig vertrekken. 'En het erge is: het zijn vooral jonge en goede mensen die weggaan. Ze hebben allemaal een leuke andere baan gevonden.'

Ondertussen loopt de financiering van het ministerie van EZ nog steeds terug, merkt Hermans, die veel in Den Haag zit. 'We zoeken naar alternatieven, wat niet makkelijk is. Ik heb geprobeerd bedrijven te betrekken bij een project, maar het oordeel was: kom maar terug als het werkt.'

'Bedrijven betrekken is niet makkelijk'

Tia Hermans

Ze willen het verdienmodel al kennen voordat het onderzoek heeft plaatsgevonden.'

Het afgelopen jaar is wel duidelijker geworden dat het instituut, om er bovenop te komen, zijn werkwijze moet veranderen. Zoals de wijze waarop de onderzoekers hun onderzoek presenteren in Den Haag. Hermans: 'Nu maken we doorgaans een verslag, maar wat de ambtenaren willen horen is: wat was het resultaat en wat betekent dat voor EZ? En dat schrijven we niet op.' Bovendien moet WUR assertiever zijn, vindt Hermans: helder aangeven in Den Haag dat onderzoeksteams gaan stoppen bij gebrek aan EZ-financiering.

Stampij maken

Daar is Marieke de Lange, werkzaam bij Dierrecologie, het roerend mee eens. 'We zijn niet zakelijk genoeg.' Ze kent medewerkers die, hoewel EZ de financiering heeft stopgezet, hun meerjarige databestanden of modellen blijven bijhouden in de baas zijn tijd, 'omdat het zo belangrijk is'. De Lange: 'Dat kan zakelijk gezien niet, maar niemand spreekt ze daarop aan.' Je kunt beter een hoop stampij maken bij de opdrachtgevers, vindt ze.

Vorig najaar volgde De Lange de training 'The Choice: Sturen en Loslaten', waarin medewerkers onder meer bespraken hoe ze effectiever kunnen werken. 'Veel medewerkers zijn opgevoed met individuele R&O-gesprekken en targets. Tijdens de training bespraken we manieren van samenwerken, en hoe wij elkaar

'We zijn niet zakelijk genoeg'

Marieke Hermans

daarin kunnen helpen. Dat wordt nu opgepakt door de afdeling HR. Maar deze cultuurverandering gaat langzaam. Dit is een taai organisatie.'

Toch merkt ze al verbeteringen, bijvoorbeeld met de komst van de programma-leiders. 'Ieder programma heeft nu een trekker die op pad gaat naar de opdrachtgevers. Bovendien houdt die in de gaten of er voldoende winstgevende projecten worden binnengehaald, zodat er ook ruimte is voor strategisch belangrijke projecten die niet kostendekkend zijn. Dat is hard nodig, want tot voor kort zei iedereen dat zijn niet kostendekkende onderzoek toch moest doorgaan.'

Top door slim publiceren

WUR doet het goed in de rankings, omdat de impact van Wageningse wetenschap aantoonbaar hoog is. Dat komt voor een belangrijk deel doordat er zo slim wordt gepubliceerd, zeggen informatiespecialisten.

tekst Roelof Kleis illustratie Pascal Tieman

Publiceren is essentieel voor de wetenschap. Voor de individuele wetenschapper is publiceren zelfs een bestaansvoorwaarde. *Publish or perish*. En geen universiteit in ons land is zo goed in publiceren als Wageningen University & Research. De instelling heeft er voor een groot deel haar internationale succes aan te danken.

Die stellige bewering doen informatiespecialist Peter van der Togt van de Forum-bibliotheek en Philipp Fondermann van Elsevier Information Systems in een artikel in *Procedia Computer Science* over de Wageningse publicatiestrategie. Die strategie is eenvoudig. 'Zorg dat je in Q1-journals publiceert', vat Van der Togt het samen, 'want dan heb je de meeste kans op een hoge impact.' Q1 staat voor de groep tijdschriften die op basis van impact in hun vakgebied tot de beste 25 procent behoren. Q2 tot en met Q4 staan voor de volgende kwartielen.

Deze publicatiestrategie is gebaseerd op het werk van wijlen informatiespecialist en bibliometriegeoeroe Wouter Gerritsma. De impact van wetenschappers kun je afmeten aan het aantal keren dat collega's hun artikelen citeren, maar een artikel heeft een paar jaar nodig om zijn waarde te bewijzen. Gerritsma ontdekte dat de Q-waarde van het *journal* waarin wordt gepubliceerd een goede graadmeter is voor de impact die het artikel

zal krijgen. 'Publiceren in een Q1-journal is dus een goede maat voor een hoge impact', legt Van der Togt uit. 'De impactmeting van tenure trackers is hierop gebaseerd.'

RELATIEVE IMPACT

De nadruk op bewuster en slimmer publiceren is tot in alle geledingen van de organisatie doorgedrongen en heeft volgens Van der Togt zijn vruchten afgeworpen. De cijfers ondersteunen die stelling (zie grafieken). Het aandeel Wageningse artikelen in Q1-journals is in 10 jaar tijd met bijna een kwart gestegen naar 63 procent. Het aandeel artikelen dat tot de top 10 procent meestgeciteerde in hun vakgebied behoort, steeg in diezelfde tijd met 10 procent. Ruim een kwart van alle Wageningse artikelen behoort tegenwoordig tot de top 10 procent. De relatieve impact van een gemiddeld Wagenings artikel steeg van 1,75 naar 2,75. Dat betekent dat een Wagenings artikel 2,75 keer zo vaak wordt geciteerd als een gemiddeld artikel uit dezelfde periode in hetzelfde vakgebied wereldwijd. Geen andere Nederlandse universiteit heeft zo'n impact.

HUISJOURNAL

Richard Visser, hoofd van Plant breeding en Dean of Research, bevestigt dat de kijk op publiceren is veranderd. 'We zijn bewuster gaan kijken naar de impact van bladen. Vroeger werden 90 procent van onze artikelen

gepubliceerd in *Euphytica*. Dat was het beste tijdschrift op het gebied van veredeling. Veel instituten hadden zo hun eigen "huisjournal". Met de opkomst van de impactfactoren van tijdschriften gingen er bij ons stemmen op om in andere tijdschriften te publiceren, journals met een hogere impact. Tegenwoordig publiceren we het vaakst in *Theoretical Applied Genetics*. Daarnaast zijn we bewust in bladen als *Plant Cell* gaan publiceren om een ander publiek te bereiken.'

Toch waakt Visser ervoor om impactfactoren een te dwingende rol te laten spelen. 'Vooropstaat dat je het publiek wilt bereiken dat het dichtst bij jouw onderzoek staat. Dat betekent dat je af en toe ook in bladen met een lagere impact factor publiceert, omdat daar jouw publiek zit. Wij publiceren bijvoorbeeld ook in *Profyta*, een periodiek voor de sierteelt dat helemaal geen impactfactor heeft. Het gaat ook om informatie doorspelen naar de sector.' Promovendi hebben volgens Visser bovendien een belangrijke stem in de keuze voor een journal. 'Sommigen willen gewoon 7 tot 8 artikelen publiceren en het maakt ze weinig uit waar. Anderen willen bij wijze van spreken alleen maar in *Science of Nature*.'

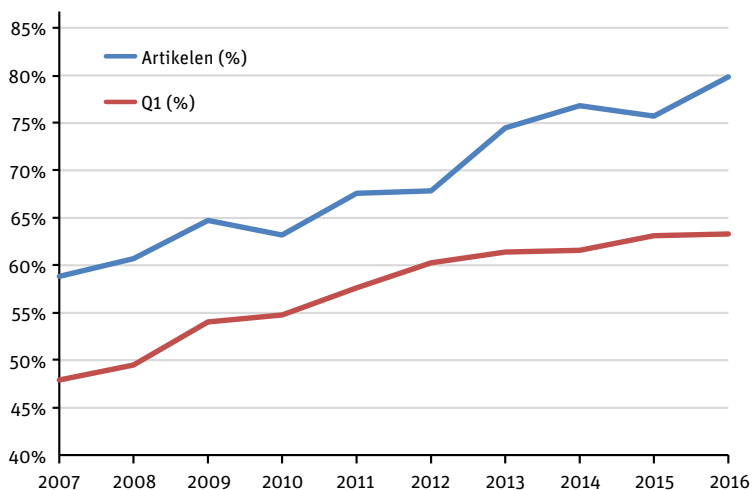
MEER ARTIKELEN

Naast gericht publiceren zijn de Wageningse onderzoekers ook meer gaan publice-

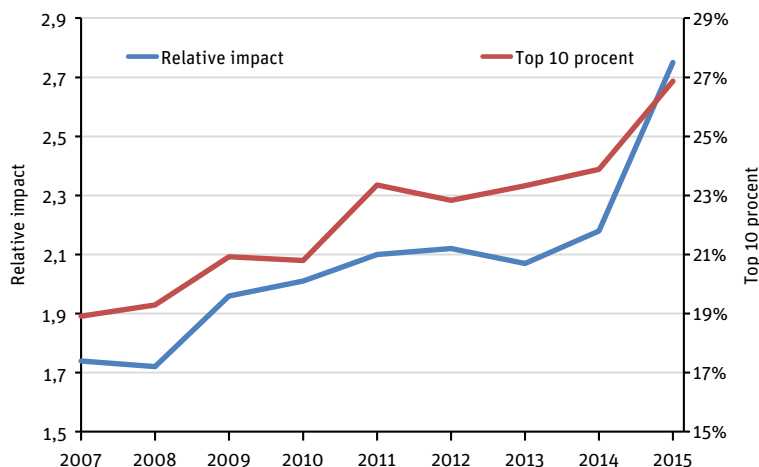
ren. Dat wil zeggen: meer peer reviewed artikelen. Van der Togt: 'Je ziet een duidelijke verschuiving van het rapporteren in proceedings, rapporten en boeken naar artikelen. Tien jaar geleden bestond 60 procent van de wetenschappelijke output van Wageningen uit artikelen, nu is dat al 80 procent.' Van der Togt wijt al die ontwikkelingen aan de veranderde publicatiestrategie. 'Maar dat kun je natuurlijk niet 100 procent hard maken. Er is geen blanco. We kunnen niet vergelijken met een WUR zonder die strategie. Wat we wel kunnen is deze bibliometrische analyses uitvoeren, omdat onze metadata zo goed op orde zijn. Voorheen werd alleen maar naar de aantallen artikelen gekeken, nu ook naar de kwaliteit. Wageningen loopt daarmee voorop.'

Maar betekent de toegenomen impact van Wageningse wetenschapper eigenlijk ook dat die wetenschappers zelf beter zijn geworden? 'Ze zijn in ieder geval beter geworden in publiceren', zegt Van der Togt voorzichtig. 'Maar om in die betere tijdschriften te publiceren, moet je ook meer aandacht besteden aan je artikelen. De artikelen zijn dus beter en dat is ook kwaliteit.' Hoogleraar Visser is het met hem eens. 'Als je hoger inzet, moeten je data ook beter zijn en moet je die op een betere manier presenteren. Door beter te publiceren, word je een betere wetenschapper.'

Wageningse output

Het aandeel peer reviewed artikelen van de totale wetenschappelijke output en het aandeel Q1-artikelen (gepubliceerd in toptijdschriften) van het totale aantal artikelen.

Wageningse impact

De relatieve impact van WUR-artikelen en het aandeel van de Wageningse artikelen dat tot de top 10 procent meestgeciteerde artikelen behoort.

ZIJN WE KLAAR VOOR INTERNATIONALE BACHELORS?

Als de medezeggenschap akkoord gaat, schakelen vanaf september 2018 vijf bacheloropleidingen volledig over op het Engels. Een nieuwe groep studenten arriveert dan in Wageningen: internationale bachelorstudenten. Hebben zij wel voldoende kansen om deel te nemen aan het studentenleven? Moet er iets veranderen bij de studentenverenigingen?

tekst Teun Fiers illustratie Pascal Tieman

Doret van Muilekom

Voorzitter van IxESN Wageningen

‘Als voorzitter van een internationale organisatie denk ik dat de grote studentenverenigingen niet perse hoeven te switchen naar het Engels. Desalniettemin vragen de internationale bachelorstudenten om een significante verandering. Onze vereniging is zich op dit moment al bewust van de nieuwe groep studenten en wil graag groeien naar een grotere vereniging die in staat is iedereen op te vangen, zowel internationale als Nederlandse studenten. **Een van de dingen die we op dit moment al doen, is het organiseren van integratieactiviteiten met de grote studentenverenigingen.** Op deze manier denk ik dat we goede kansen bieden aan internationale studenten om deel te nemen aan het studentenleven.’

Yanina Willet

Studentenraadslid voor S&I (Sustainability & Internationalisation)

‘**Engelstalige bacheloropleidingen zijn een geweldig idee; ik zie ze eerder als een oplossing voor de huidige problemen dan als een nieuw probleem.** Momenteel observeer ik dat veel problemen rond de internationalisering van de universiteit, zoals een gebrek aan integratie en cultureel onbegrip, moeilijk op te lossen zijn. Ik geloof dat een van de redenen voor die problemen is dat internationale studenten kortere tijd in Wageningen zijn en minder mogelijkheden hebben om Wageningen te vormen zoals Nederlandse studenten dat doen. Daarnaast denk ik dat het aantrekkelijker wordt om transnationale

vriendschappen te sluiten als we vanaf het eerste jaar in onze studie bij elkaar zitten. Desalniettemin moet de universiteit sturing en sociale ondersteuning geven aan deze nieuwe groep studenten.’

Lotte Dopheide

Bestuurslid van WSV Ceres

‘Op onze vereniging houden we al rekening met de internationalisering van de universiteit. **Recent hebben wij het plan opgepakt om uit te zoeken of een internationaal lidmaatschap bij Ceres mogelijk is.** Internationale studenten krijgen daarmee toegang tot de sociëteit op andere momenten dan alleen maar bij open feesten. Het doel is om dit te realiseren vóór de aankomende AID. Ook hebben wij een commissie die activiteiten organiseert voor internationale studenten bij ons op de sociëteit om ze deel te laten nemen aan het Nederlandse studentenleven. De eerste activiteit van de internationale-activiteitencommissie staat gepland op vrijdag 19 mei. Op deze manier ben ik ervan overtuigd dat alle studentenverenigingen zullen inspelen op het toenemende aantal internationale studenten in Wageningen.’

Vera Sham

Masterstudent Plant sciences uit Kameroen

‘Het huidige studentenleven voor masterstudenten is geweldig. Er komen hier mensen uit zoveel culturen en ze staan erg open voor elkaars verschillen. **Ik heb me nog nooit buitengesloten gevoeld van een activiteit door Ne-**

derlandse studenten. Zelfs als ik groepen Nederlanders tegenkom op evenementen beginnen ze vrij gemakkelijk Engels te praten. Voor internationale bachelorstudenten denk ik dat het gemakkelijker is om zich aan te passen, omdat ze jonger zijn. De enige uitdaging die ik zie, is dat er soms Nederlands wordt gesproken in het onderwijs, zoals bij laboratoriumwerk, terwijl Engels de officiële taal is in de masters. Hierdoor ontstaan gevoelens van buitensluiting soms onder internationale studenten. Misschien helpt verdere integratie in het studentenleven mee aan het oplossen van dit probleem.'

Jasper Wouters

**Bachelorstudent
Milieuwetenschappen**

'De eerste vraag die bij me opkomt over dit onderwerp: Hebben internationale studenten wel behoefte aan een sterk verenigingsleven? Actieve deelname in de Nederlandse verenigingen is namelijk niet geheel vrijblijvend, wat ik bij internationale activiteiten wel vaak zie. Daarnaast denk ik dat de internationalisering niet vanzelf zal gaan. **Veel tradities en mores hebben namelijk een sterk verband met de Nederlandse taal, dat is ook zo op mijn roeivereniging Argo.** De enkele internationale roeiers die er nu zijn, hebben het niet gemakkelijk om mee te komen in het verenigingsleven. Het gaat hen nog het beste af bij het wed-

strijdroeien, waar ze gebonden zijn aan een vast team en vaste trainingstijden. Uiteraard kent de sport zelf geen taal.'

Florine Kremer

**Masterstudent Management,
economics and consumer studies**

'Ik zie het eerlijk gezegd niet gebeuren dat Nederlandse eerstejaars meteen Engels gaan spreken, dat is nog lastig als ze net van de middelbare school komen. Toch denk ik dat dingen vrij snel kunnen veranderen; voor je 't weet ontstaan er onderverenigingen voor internationale studenten. Ik verwacht dat internationale studenten tot op zekere hoogte wel behoefte hebben aan een verenigingsleven, zeker Zuid-Europeanen. Waarschijnlijk worden er door hen meer feesten georganiseerd in de weekenden. **Uiteindelijk denk ik dat de internationale studenten in staat zullen zijn om het voor zichzelf leuk te maken.** Ik zie geen noodzaak om daar vooraf al op in te spelen.' ®

Lees ook het bericht 'WUR Council verdeeld over Engelstalige bachelors' op p.5.

**Ook een mening? Reageer
op resource-online.nl**

Op welke partij stem

De studentenraadsverkiezingen komen er weer aan. Van 29 mei tot en met 1 juni kun jij mede bepalen wie vanaf september in de Student Council opkomt voor jouw belangen. Maak kennis met de drie partijen en hun kandidaten.

tekst Didi de Vries

Verenigde Studenten (VeSte)

Verenigde Studenten (VeSte) vertegenwoordigt studenten met een actief studentenleven. Lange pauzes en vrije avonden zijn belangrijk voor persoonlijke ontwikkeling en daarom is de partij actief betrokken bij discussies over avondcolleges en een nieuw lesrooster. VeSte wil bijvoorbeeld geen verkorte lunchpauzes.

Na aandringen van de partij is vakevaluatiesysteem EvaSys afgelopen jaar vervangen door PaCE. Het invullen van de evaluatie duurt nu korter en is leuker. Daarnaast is VeSte betrokken bij de plannen voor de verbouwing van de Forum-bibliotheek. Er komen 170 werkplekken bij. Een domper afgelopen jaar was het besluit van WUR tegen een collegegeld-vrij bestuursjaar voor studenten.

Komende periode verdiept VeSte zich in de invoering van Engelstalige bacheloropleidingen. De partij vindt september 2018 te vroeg voor de start van een pilot met vijf studies. Belangrijk is namelijk dat internationale studenten goed kunnen integreren in het Wageningse studentenleven en dat moet beter gefaciliteerd worden, bijvoorbeeld met een studentenvereniging met een internationaal sociaal netwerk. Bovendien moet het niveau van het Engels van docenten en de lesstof goed zijn.

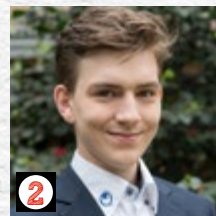
Leden van VeSte geven ook trainingen aan studenten, onder meer over effectief vergaderen.

1

Bregje de Regt (21)

Studie: bachelor Bedrijfs- en consumentenwetenschappen
Vereniging: Mercurius, Ceres

2

Jaap Kerr (20)

Studie: bachelor Economie en beleid
Verenigingen: Mercurius, SSR-W, WSKOV

3

Lianne Kruiswijk (20)

Studie: bachelor Bos- en natuurbeheer
Verenigingen: Sylvatica, SSR-W

4

Isa Vroom (23)

Studie: bachelor Biologie
Verenigingen: Biologica, Ceres, Wageningen Warriors Lacrosse

5

Menno Kasteleijn (22)

Studie: bachelor Voeding en gezondheid
Verenigingen: Di-Et-Tri, KSV

6

Matthijs Harmsen (23)

Studie: master International development studies
Verenigingen: Ipso Facto, KSV

7

Tim van der Kuijl (20)

Studie: bachelor Bodem, water, atmosfeer
Verenigingen: Pyrus, SSR-W

8

Giulia Homs (21)

Studie: bachelor Milieuwetenschappen
Verenigingen: Aktief Slip, Argo

Drie kandidaten vertellen in een video waarom je op hen moet stemmen. Bekijk het op resource-online.nl

Sustainability and Internationalisation (S&I)

Hoge kwaliteit van onderwijs, duurzaamheid en een internationale organisatie zijn de speerpunten van Sustainability and Internationalisation (S&I).

Afgelopen jaar stapte S&I met voorstellen van verschillende studentenorganisaties naar de raad van bestuur. Zo zocht de partij op initiatief van Fossil Free Wageningen naar mogelijkheden voor de universiteit om over te stappen naar een duurzame bank.

S&I is voorstander van Engelstalige bacheloropleidingen, maar benadrukt dat er meer bij komt kijken dan de invoering van Engels alleen. Docenten moeten beseffen dat goede communicatie opbouwen tussen studenten uit verschillende culturen tijd kost. Daarom mag de werkdruk zeker in het begin van een studie niet te hoog liggen.

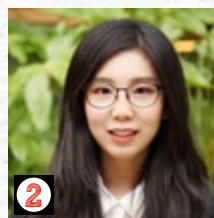
S&I zal komend jaar onderzoek doen naar depressie onder studenten. Een aantal zelfmoordpogingen en bezorgdheid onder studenten zijn hiervoor de aanleiding. Verder wil de partij zich inzetten voor betere voorbereiding van buitenlandse studenten op hun komst naar Wageningen. Ze zouden vooraf moeten weten wat groepswork hier inhoudt en hoe ze hier een sociaal netwerk kunnen opbouwen.

De partij heeft elke maandag een open vergadering waarbij iedereen welkom is.

Amit Choudhary (22)

Studie: master Management, economics and consumer studies **Vereniging:** Mercurius en hockeyclub WHMC

Yinru Li (22)

Studie: master Organic agriculture **Vereniging:** Chinese Association (CASSW)

Zhimei Li (21)

Studie: master Molecular life sciences

Yuan Yuan (23)

Studie: masters Plant sciences **Vereniging:** Chinese Association (CASSW)

Miriam Pater (23)

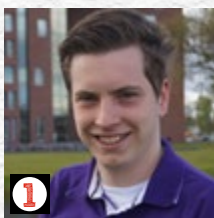
Studie: bachelor Biotechnologie **Vereniging:** Codon

Christelijke Studenten Fractie (CSF)

De Christelijke Studenten Fractie (CSF) vindt dat alle studenten gelijk en eerlijk moeten worden behandeld en kritisch moeten worden opgeleid. De partij staat open voor studenten met verschillende achtergronden.

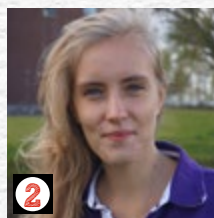
Een van de grootste wapenfeiten van de CSF van afgelopen jaar is het aangepaste vluchtelingenbeleid van de universiteit. De CSF vroeg de raad van bestuur wat WUR doet voor vluchtelingen die willen studeren. Daarop reageerde het bestuur met het plan om elk jaar vijf extra vluchtelingen een studie aan te bieden, jaarlijks 5000 euro aan de Stichting voor Vluchteling Studenten (UAF) te schenken en ruimte te maken voor twee vluchtelingonderzoekers. Een grote tegenslag voor de CSF was dat de partij bij de vorige verkiezingen maar één zetel kreeg.

Bij de mogelijke invoering van een nieuw rooster wil de CSF aandacht vragen voor problemen van thuiswonende studenten. Voor hen zijn aansluitende vakken op een lesdag bijvoorbeeld belangrijk. Daarnaast zal de CSF in de discussie over de groei pleiten voor het behoud van de kleinschaligheid van het Wageningse onderwijs. Korte lijnen tussen studenten en docenten zijn een speerpunt. Ook wil CSF meer ethieklussen binnen opleidingen.

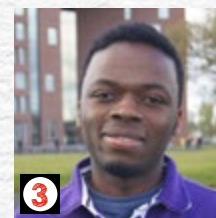
Jan van de Pol (21)

Studie: bachelor Bedrijfs- en consumentenwetenschappen **Vereniging:** Navigators Wageningen (NSW)

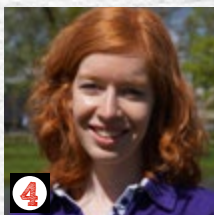
Joanne Rink (21)

Studie: master International development studies **Vereniging:** Navigators Wageningen (NSW)

Cito Gilbert Kawenge (24)

Studie: master Management, economics and consumer studies **Vereniging:** United Community of African students (UCAS)

Dorien Oostra (22)

Studie: master Nutriion and health **Vereniging:** Ichthus Wageningen

Frederike Bleijenberg (21)

Studie: bachelor Internationaal land- en waterbeheer **Vereniging:** C.S.F.R. Wageningen

Nico van Maaswaal (20)

Studie: bachelor Economie en beleid **Vereniging:** C.S.F.R. Wageningen

GOOIEN...

Gooi jij een prop papier boven- of onderhands in een prullenbak die vier meter verderop staat? Bovenhands is beter, wijst wetenschappig onderzoek van Harvard uit. Bovenhands mikken op een doel beneden de schouder leidt tot minder fouten. Voor doelen boven schouderhoogte is onderhands werpen het beste. Korfballers gooien dus onderhands en honkballers bovenhands.

...EN SMIJTEN

Voor gooien over grotere afstanden en met meer snelheid is bovenhands sowieso de beste optie. Een kleine afwijking in de afgooi leidt bovenhands tot de minste afwijking bij het doel. En tot slot: het meest nauwkeurig gooi je als de snelheid van de worp net groot genoeg is om het doel te bereiken. Dat is goed nieuws voor luie mensen: minimale inspanning, maximaal resultaat.

AAN DE KAAK

Mensen met een smalle kaaklijn zijn vaker linkshandig. Om precies te zijn: een kwart vaker. Dat blijkt uit grootschalig Amerikaans onderzoek van de Universiteit van Washington. Er is ook een link tussen een smal gezicht en tuberculose. De onderzoekers vermoeden dat een en ander genetisch gezien verband met elkaar houdt. Tja.

VET!

Wetenschappers van het Salk Institute in Californië kunnen van gewone muizen langeafstandlopers maken door ze het stofje GW1516 te voeren. De stof stimuleert de vetverbranding en vergroot daardoor het uithoudingsvermogen van muizen op een tredmolen met 70 procent. Topsport zonder training ligt daarmee binnen handbereik. De onderzoekers zelf denken overigens meer aan een kuur tegen obesitas.

Internationale studenten beter verzekerd

Internationale studenten hoeven binnenkort geen borg meer te betalen bij ziekenhuis Gelderse Vallei. WUR heeft een uitgebreide verzekering bij AON kunnen afsluiten die alle zorgkosten dekt.

Het ziekenhuis in Ede vroeg sinds 1 januari 2016 een borg van 300 euro aan buitenlandse studenten en promovendi, omdat hun zorgverzekering van AON niet alle zorgkosten dekte. De kosten van chronische aandoeningen, zwangerschappen en psychische klachten werden vaak niet vergoed. Het zie-

kenhuis was hierdoor veel tijd kwijt aan het innen van zorgkosten en stelde daarom de borg in. Dat bezorgde internationale studenten problemen, omdat ze voor een eenvoudige test veel contact geld moesten neerleggen en zelf moesten uitzoeken hoe ze dat (deels) terugkregen. Internationale promovendi hadden dit probleem aanvankelijk ook, maar in september vorig jaar konden die al een betere polis afsluiten bij AON.

WUR heeft nu overeenstemming met AON bereikt over een nieuwe zorgverzekering voor alle internationale promovendi en stu-

denten, die ook bestaande aandoeningen, zwangerschappen en psychische klachten vergoed: het Complete+-pakket voor 58,80 euro per maand. Ziekenhuis Gelderse Vallei vond dit zo'n goede stap dat het vanaf 1 mei geen voorschot meer vraagt aan internationale studenten.

De uitgebreide verzekering is beschikbaar voor alle nieuwe internationale masterstudenten en promovendi die vanaf 1 september starten aan WUR. De reeds ingeschreven studenten en promovendi houden de oude verzekering, AON Complete. **AS**

Bezoekers van de discussieavond van de Student Council over het verlengde rooster.

Bezorgdheid over gevolgen nieuw rooster

Studenten, docenten en het ondersteunend personeel zijn bezorgd over de gevolgen van het nieuwe Extended Daytime Schedule dat de raad van bestuur van WUR in september wil invoeren.

Dat bleek op maandag 1 mei tijdens een discussieavond van de Student Council. Het verlengde rooster, met lessen van 8.20 tot 19.00 uur, collegeblokken van 40 minuten en kortere pauzes, is vol-

gens de raad van bestuur de beste manier om de groei van het studentenaantal op te vangen. Maar er zijn zorgen over. 'Mijn werkdag begint om 6.45 uur', vertelde conciërge Herco van Gelder van Orion. 'Met lessen tot zeven uur ben ik pas na acht uur 's avonds thuis. We hebben niet genoeg personeel om alle extra werkuren te vullen.'

Jessica Duncan, docent bij Rurale sociologie en docent van het jaar, vindt de pauzes in het nieu-

we rooster te kort. 'Docenten gebruiken de lunchpauze voor vergaderingen en sociale interactie met elkaar of met studenten. Ook de pauzes tussen de lessen door gebruiken studenten en docenten, voor extra uitleg en discussie bijvoorbeeld.' Studenten zijn vooral bang dat het nieuwe rooster minder ruimte biedt voor sociale activiteiten, zoals lunchvergaderingen van studieverenigingen en verenigings- en sportactiviteiten in de vroege avond. **DdV**

Judoka en zwemster krijgen sportbeurs

Twee Wageningse studenten krijgen dit jaar een sportbeurs van het Fonds Niels Smith. Judoka Hilde Jager, eerstejaars bachelorstudent Gezondheid en maatschappij, en openwaterzwemster Dèlenn van Oostrom, derdejaars bachelorstudent Biologie, ontvangen ieder 1500 euro.

De twee ontvingen op dinsdag 25 april in de Bongerd hun beurs uit handen van Marianne Remmers. Remmers is de moeder van Niels Smith, een getalenteerde voetballer die in 2009 op 15-jarige leeftijd een einde maakte aan zijn leven. Ze heeft in 2011 in zijn naam een fonds opgericht voor talentvolle sporters die studeren aan Wageningen University & Research en net niet op de steun van NOC-NSF kunnen rekenen.

Hilde Jager judoot bij het nationaal trainingscentrum Papendal. Ze won in 2016 twee Europacup-medailles bij de junioren en een zilveren Europacup-medaille bij de senioren. Komend seizoen wil ze zich kwalificeren voor de Europese en Wereldkampioenschappen junioren in Slovenië en Kroatië. Haar sportbeurs wil Hilde gebruiken als bijdrage aan de kosten voor Papendal.

Dèlenn van Oostrom werd in 2016 tweede bij de NK Marathon 22 km in open water, derde bij het Open Nederlands Kampioenschap op de 10 km en eerste bij de Wereld Cup-selectiewedstrijd Ocean Man op de 9,3 km. Ze hoopt zich te plaatsen voor het Europese kampioenschap. De bijdrage van het fonds wil Dèlenn gebruiken om deel te kunnen nemen aan wedstrijden in het buitenland.

Met Dèlenn en Hilde komt het aantal Wageningse sporters dat sinds 2011 is gesteund door het Fonds Niels Smith op twaalf.

Met Dèlenn en Hilde komt het aantal Wageningse sporters dat sinds 2011 is gesteund door het Fonds Niels Smith op twaalf.

LDK

Openwaterzwemster Dèlenn van Oostrom (links) en judoka Hilde Jager.

FOTO: GUY AWERMANS

ONDERTUSSEN IN... THAILAND

‘Straatvoedsel is meestal niet gezond’

Een maand nadat Bangkok voor de tweede keer door CNN werd verkozen tot de stad met het lekkerste *street food*, besloot de Thaise overheid om alle straatverkopers uit de stad te weren. Masterstudent Nutthaya – ‘Peach’ – Siri-Udomrat belicht twee kanten van de medaille.

‘Het is dubbel. Aan de ene kant denk ik dat het de overheid nooit gaat lukken om alle kraampjes te verwijderen en veel mensen zijn er ook fel op tegen. Dat is goed te begrijpen, want het eten is lekker en goedkoop. Ik vind het ook fijn dat het de hele dag en nacht mogelijk is om eten te halen.

Toch begrijp ik deels wel waarom de overheid dit wil verbieden. Als je in Bangkok loopt, is *street food* echt overal. Niet alleen in de kleine straten, maar ook gewoon in grote winkelstraten met kledingwinkels. Restau-

rantjes zetten ook nog stoelen en tafels buiten op de stoep. Dit zorgt ervoor dat voetgangers op straat gaan lopen, dus voor het verkeer is het niet ideaal. Daarnaast willen ze dat Bangkok een schonere stad wordt.

Nutthaya – ‘Peach’ – Siri-Udomrat, masterstudent Landscape architecture and planning uit Thailand, vertelt over recente gebeurtenissen in haar land.

FOTO: SHUTTERSTOCK.COM

Ook dit begrijp ik goed, want ook al is het *street food* het handelsmerk van Bangkok, de mensen die er wonen, blijven achter met al het afval. Toeristen kunnen hier genieten van het eten en als ze thuiskomen, is het daar weer schoon.

Een laatste puntje van zorg is de hygiëne en de gezondheid. Straatvoedsel smaakt goed, maar meestal is het helemaal niet gezond. Om de inkoopprijs te beperken, worden er vaak ingrediënten van een lage kwaliteit ingekocht. Hier komt dan nog bij dat er weinig geld is voor faciliteiten om de hygiëne te waarborgen. Mijn collega heeft wel eens diarree opgelopen door straatvoedsel en ook bij een Indiaas kraampje bij mijn middelbare school was het niet erg hygiënisch. Vrienden van mij zeiden dat de verkoper niet eens zijn handen waste nadat hij ergens om een hoekje had geplast.’ AB

OP DE CAMPUS

Claire Borst (20) studeert Bedrijfs- en Consumentenwetenschappen en is een echte Wajo (Wageningse Jongere). Ze woont al haar hele leven in deze stad. Nou ja, bijna dan. 'Ik heb de eerste twee jaren van mijn leven in Bennekom gewoond.'

Claire begon haar schooltijd op de G.J. van den Brinkschool in Wageningen. Daarna had ze de keuze tussen twee middelbare scholen in Ede en de enige middelbare school in Wageningen: Pantarijn. De keuze voor de Wageningse school was snel gemaakt: 'Ik heb er eigenlijk niet echt over nagedacht om ergens anders heen te gaan, want allebei mijn broers zaten daar ook.' En uiteindelijk ging ze dus ook voor haar universitaire studie de stad niet uit. Ze heeft er nog geen moment spijt van gehad.

Er gingen van Claires jaargenoten op Pantarijn tien mensen in Wageningen stu-

deren – 'best veel nog!' –, maar al haar vriendinnen gingen naar Utrecht, Amsterdam, Groningen en noem maar op. Claire geeft toe dat ze voor de stad eigenlijk het liefst naar Amsterdam had gewild, maar haar studiekeuze hield haar hier; de studie Bedrijfs- en consumentenwetenschappen bestaat alleen aan Wageningen University & Research.

'Het is maar vijf minuten fietsen naar mijn ouders'

Toen Claire de keuze had gemaakt om in Wageningen te gaan studeren, was ze vastberaden om hier haar eigen studentenleven op te bouwen. Stap één was natuurlijk op kamers gaan. 'Zo ver mogelijk bij mijn ouders vandaan natuurlijk. Maar dat is nog steeds maar vijf minuten fietsen, haha!'

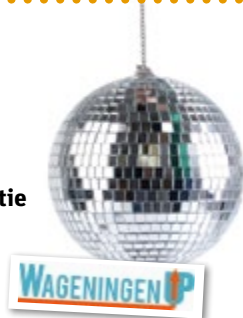
Vroeger beloofde Claire zichzelf altijd dat ze zo snel mogelijk weg zou gaan uit Wageningen. Nu denkt ze daar anders over. Volgend jaar zal ze zelfs voor haar minor hier blijven. 'Ik beseef nu hoeveel ik hier heb waar ik waarde aan hecht. Dus dan ga ik liever naar het buitenland als ik klaar ben met Wageningen.' **AB**

FOTO: ANNIE BERENDSEN

FEESTEN

Zin in een feestje? Wageningen Uitgaans Promotie wijst de weg. Zie ook www.wageningenup.nl.

THE SPOT - PERUVIAN PARTY

Zaterdag 13 mei van 20:30 tot 03:00

Peruaanse studenten organiseren dit feest om de slachtoffers van de overstromingen in hun land te ondersteunen. Entree is 5 euro, maar dat is dan ook meteen je donatie. Geniet van een optreden van de fijne Chileense studentenband Saonda en ga lekker los voor een goed doel!

CERES - CAPTAIN MORGAN BIJ STUPÉFÊTE

Donderdag 18 mei van 23:45 tot 01:30

Het bekende Ceresfeest Stupéfête gaat op 18 mei weer plaatsvinden. Dit keer in het thema van Captain Morgan. Niet te missen, altijd een succes.

BONGERD - THYMOS SPORTS NIGHT

Donderdag 1 juni van 21:00 tot 02:30

Tijdens de sportnacht – thema: 'A Night In Vegas!' – kun je met je team meedoen aan bijzondere sporten zoals *archery tag* en lasergamen. Er wordt lekkere muziek gedraaid en tussendoor kan je een biertje halen in de Sportpub. **B**

Op de ochtend van Bevrijdingsdag werd alweer voor de zesde keer een Techno Breakfast gehouden aan de Haarweg.

FOTO: AART-JAN VAN DE GLIND

Wageningse masterstudenten gaan voor hun stage en thesis de hele wereld over. Ze maken kennis met de praktijk en andere culturen. Hier vertellen ze over hun avonturen.

De gast is god in India

'Er is gezelligheid alom hier. Dansfestivals duren soms wel tien dagen! Dan wordt er samen gezongen, gegeten en vuurwerk afgestoken. De mensen zijn heel vriendelijk. Ze hebben een spreekwoord: "de gast is god". Als bezoeker word je hooggewaardeerd en krijg je veel aandacht. Mensen willen handen schudden, samen op de foto of je wordt uitgenodigd op de thee. Een van de belangrijkste dingen die ik meeneem van deze buitenlandervaring is dat reizen je eigen leven in perspectief plaatst.

De kustdorpen waar ik onderzoek doe, zijn onderling hecht, maar liggen wel afgelegen van de rest van de wereld. Het grondwater is zout, waardoor de gemeenschappen afhankelijk zijn van zoetwatermeertjes in de dorpen. Het water uit deze zogenaamde *watertanks* is van belang voor onder andere irrigatie, veehouderij, drinkwater, wassen, spiritualiteit en biodiversiteit. Door bewustzijn te creëren zullen deze ecosystemendiensten hopelijk in de toekomst uitgebreider benut kunnen worden om het leven van de bewoners te verbeteren.

LEGE PINAUTOMATEN

Om te inventariseren welke waarde de mensen hechten aan de meertjes, moest ik eerst het veld in. De meeste bewoners spreken alleen het lokale dialect, daarom ging er een onderzoeker van het instituut mee. Van tevoren stelde ik vragen op, die op het kantoor vertaald werden, zodat de communicatie ter plaatse makkelijker ging.

Ik woon in een appartement van het instituut, samen met andere internationale stagiaires. Het is wel fijn dat ik mijn ervaringen kan delen met mensen die in hetzelfde schuitje zitten. Toen van de ene op andere dag werd besloten dat veel Indiase bankbiljetten niet meer geldig waren – om corruptie tegen te gaan –, was er overall chaos in de stad. Meer dan een uur wachten om geld te kunnen wisselen was niet ongevoel. Al snel waren pinautomaten leeg en hadden banken onvoldoende biljetten. Wij hadden zelf mazzel, want de pinautomaat waar we naartoe gingen, werd toevallig net bijgevuld.

Ik trek dus vooral op met de andere internationale studenten. De werksfeer op het instituut valt tegen. Mijn collega's gaan uit van een individuele houding en leggen weinig uit. Ik moet alles zelf doen. Dat maakt het zowel leuk als lastig.' **LM**

HET ECHTE WERK

Wie? Wietse Wiersma, masterstudent Earth and environment
Wat? Vijf maanden stage aan het International Water Management Institute (IWMI)
Waar? Anand, India

Lees alle interviews terug op resource-online.nl

BECOME A VOLUNTEER IN THE AID 2017!

I want to guide new students in their first week and help them to get to know Wageningen. ↓ YES

I want to get to know students from different countries and make international friends. ↓ YES

I don't want to miss a single program part during the AID! ↓ YES

MSC REGULAR ↓ YES

MSC LIGHT ↓ YES

I want to be part of a group of hard working students to make the AID a succes! ↓ YES

CREW!

Register now at www.aidwageningen.nl!

BUDDY MENTORS WANTED

Become a buddy mentor and make friends from all over the world! Join the Summer AID and give a warm welcome to the new students. The groups will be formed of 10-15 students and 2 or 3 buddy mentors.

DO YOU WANT TO DISCOVER THE WORLD IN WAGENINGEN?

JOIN THE SUMMER AID OR START IN PERIOD 1

FOR MORE INFORMATION: BUDDY@IXESN-WAGENINGEN.NL

● ixESN Wageningen
 ● bdesn_wageningen
 ● bdesn-wageningen.nl

30 mei

WeDay

Aanmelden vanaf **24 april** t/m **22 mei**

Kom ook dit jaar naar dé middag vol sportactiviteiten voor alle medewerkers! Doe mee aan Escape Room, Krachttraining of liever een les Pole Dance? Kijk voor meer info op de We Day intranet pagina en schrijf je in.

Locatie We Day: Wageningen Campus, Sports Centre de Bongerd

Science Cafe Wageningen

www.sciencecafewageningen.nl

Evolution and neurobiology of altruistic behaviour and conflict resolution skills

Thursday, May 11
 19:45 - live music
 20:15 - Science
 Café Loburg
FREE ENTRANCE

Prof. Elisabeth Sterck
 Utrecht university
Prof. Alan Sanfey
 Donders Institute

Partners:

Sponsored by:

RESOURCE

mededelingen

WAGENINGEN WRITING LAB WORKSHOPS

In the coming study period the Writing Lab and Wageningen University Library will once again organize a series of lunch workshops. On 18 May: Plan for success, on how to start your writing assignments. On 23 May: How to search efficiently in databases, and on 1 June: Optimizing your writing style. The workshops start at 12.30. More information: info.wageningenwritinglab@wur.nl.

TRAINING PRESENTATIEVAARDIGHEDEN & ZENUWEN

De training is voor studenten en PhD'ers die veel zenuwen ervaren voor presentaties. Marloes Harke, ervaren vaardigheidsdocent, leert je strategieën om met meer gemak voor een groep te staan. We oefenen non-verbale communicatie, structuur en interactie met het publiek. Drie maandagavonden voor studenten in periode 6. PhD-workshop op donderdagochtend 11 en 18 mei. Zie facebook of mail marloesharkema@gmail.com.

agenda

donderdag 11 t/m woensdag 24 mei

4 FILMS VOOR STUDENTEN

American Honey: Zinderende road-movie over een meid die met jonge tijdschriftverkopers dwars door de VS reist, vol knetterende personages en opzweepende muziek. *After the Storm*: zachttaardig Japans familiedrama over een mislukte romanschrijver die samenwoont met zijn moeder, ex en zoontje. *Life Animated*: over een autistische jongen die zich via tekenfilms weet te uiten. *Dancer*: over het tragische leven van de beroemde Oekraïense danser Sergei Polunin. Locatie: Wilhelminaweg 3A, Wageningen.

WWW.MOVIE-W.NL

Saturday 13 May: 11.00 RUW FOUNDATION: LECTURE & VISIT TO A TINY HOUSE IN WAGENINGEN

The Tiny House movement was projected to be one of the major trends

of 2017. Our event 'A big day full of Tiny houses' went viral. Although the afternoon programme is fully booked you can still join the morning programme: a free lecture by tiny house pioneer and blogger Marjolein Jonker and a visit to one of two tiny houses in Wageningen. Venue: room K137 at Generaal Foulkesweg 37 (the building with the clock). Don't forget to bring along your bike (or car).

STICHTINGRUW.NL

zaterdag 13 mei, 11.00-14.30 uur ZEVENDE EDITIE KIJKDAG EUROPA OM DE HOEK

Neem een kijkje achter de schermen bij projecten die met Europees geld worden gefinancierd. WUR organiseert samen met Friesland Campina presentaties in Orion.

EUROPAOMDEHOEK.NL

zondag 14 mei, 10.00-16.00

WORKSHOP COMMEDIA DELL'ARTE

Deze vorm van fysiek en komisch theater is van grote invloed geweest op hedendaagse comedy. Er wordt uitgegaan van archetypes, zoals de oude gierige vrek, waarbij de personages stevast in de problemen komen met grote emoties, actie en acrobatiek tot gevolg. In de workshop ga je o.a. zelf aan de slag met korte scenario's. Theaterervaring is geen vereiste. Kosten: € 25/student € 17,50 (contant). Lunch zelf meenemen. Locatie: theaterzaal De Wilde Wereld, Burgtstraat 1 Wageningen. Aanmelden via stichtinglens.nl.

zondag 14 mei, 16.30-19.00

JAMSESSIE IN DE ZAAIER

Voor zowel ervaren als beginnende muzikanten. Er wordt voor toetsen, bas(gitaar), drums gezorgd. Aanmelden via: jamsessie@jazzinwageningen.nl. Locatie: Café De Zaaier, Herenstraat 33 Wageningen.

JAZZINWAGENINGEN.NL

15 May, 19.30-01.00

VAN UVEN FESTIVAL

The Van Uven Stichting was founded in 1970 to stimulate students in Wageningen to make music together. It is the chance to play or sing for an audience! Your chance to shine!

You can make music, dance or do anything else. Venue: The Spot.

VANUVEN.NL

Monday 15 May, 20.00

ST. OTHERWISE: TRANSITIE NL & THE WECONOMY: HOW TO HACK AN ECONOMY

The WeConomy is characterized by a new set of business models aimed at literally disrupting 'business-as-usual' and allowing entrepreneurship that combines idealism and pragmatism and enables entrepreneurs at the local level to take over. We invited Transitie NL to talk about the WeConomy and how you can join the movement. Venue: Forum.

Friday 19 May, 12.15

ENVIRONMENTAL SCIENCES COMPANY DAY

A day that BSc, MSc, and PhD students won't want to miss out on. Many companies and organizations will be present to make you aware of all the possibilities after your student days. The day, organized by Pyrus, Nitocra, Aktief Slip and Sylvatica, will start with the company market, followed at 13.30 by presentations and workshops. Subscribe free of charge at bedrijvendag.wur.nl. Venue: Forum, ground floor.

donderdag 25 mei, 23.00-02.00

LOBURGLIVE INDIE: NIKO EN WRITIST

De chillste nieuwe indie-acts komen naar je stad! Niko, een Haagse supergroep rond de voormalige frontman van F., speelt indierock die doet denken aan Mac Demarco. Writist brengt folksongs á la Fink en Ben Howard, ondersteund door subtiële elektronica. De indiedisco-afterparty gaat tot in de late uurtjes door. Gratis entree. Locatie: Café Loburg.

Deadline indienen: één week voor verschijningsdatum (max. 75 woorden). Mail: resource@wur.nl

colofon

Resource is het magazine en de website voor studenten en medewerkers van Wageningen University & Research. Resource magazine verschijnt tweewekelijks op donderdag.

Redactieadres

Droevendaalsesteeg 4, 6708 PB Wageningen (Atlas, gebouw 104, bode 31). Postbus 409 6700 AK Wageningen. Secretariaat: Thea Kuijpers, resource@wur.nl, 0317 484020 Website: www.resource-online.nl. ISSN 1389-7756

Redactie

- Edwin van Laar (hoofdredacteur) edwin.vanlaar@wur.nl, 0317 482997
- Lieke de Kwant (eindredacteur) lieke.dekwant@wur.nl, 0317 485320
- Roelof Kleis (ecologie, sociale wetenschappen, economie) roelof.kleis@wur.nl, 0317 481721
- Vincent Koperdraat (coördinatie website) vincent.koperdraat@wur.nl, 0317 481338
- Linda van der Nat (studenten, onderwijs) linda.vandernat@wur.nl, 0317 481725
- Tessa Louwerens (dier, voeding) tessa.louwerens@wur.nl, 0317 481709
- Albert Sikkema (plant, dier, organisatie) albert.sikkema@wur.nl, 0317 481724

Aan Resource werken mee

Guy Ackermans, Annie Berendsen, Jessica Bernard, Ton van den Born, Alexandra Branderhorst, Susie Day, Teun Fiers, Marijn Flipse, Stijn van Gils, Aart-Jan van de Glind, Clare McGregor, Anne van der Heijden, Yvonne de Hilster, Hoger Onderwijs Persbureau, Milou van der Horst, Anja Janssen, Liza van Kapel, Iris Keizer, Jan-Willem Kortlever, Kito, Helena Ligthert, Anna Luijten, Piotr Kukla, Sven Menschel, Linda Meijer, Carina Nieuwenweg, Rik Nijland, Henk van Ruitenbeek, Julia Schäfer, Eva van Schijndel, Twan van der Slikke, Joris Tielens, Pascal Tieman, Joost Visser, Didi de Vries, Clare Wilkinson, Rob de Winter, Remo Wormmeester

Vormgeving

Geert-Jan Bruins, Paul Gerlach

Druk

Tuijtel, Hardinxveld-Giessendam

Abonnement

Een abonnement op het magazine kost €58 (buitenland €131,50) per academisch jaar. Opzeggen voor 1 augustus.

Advertenties

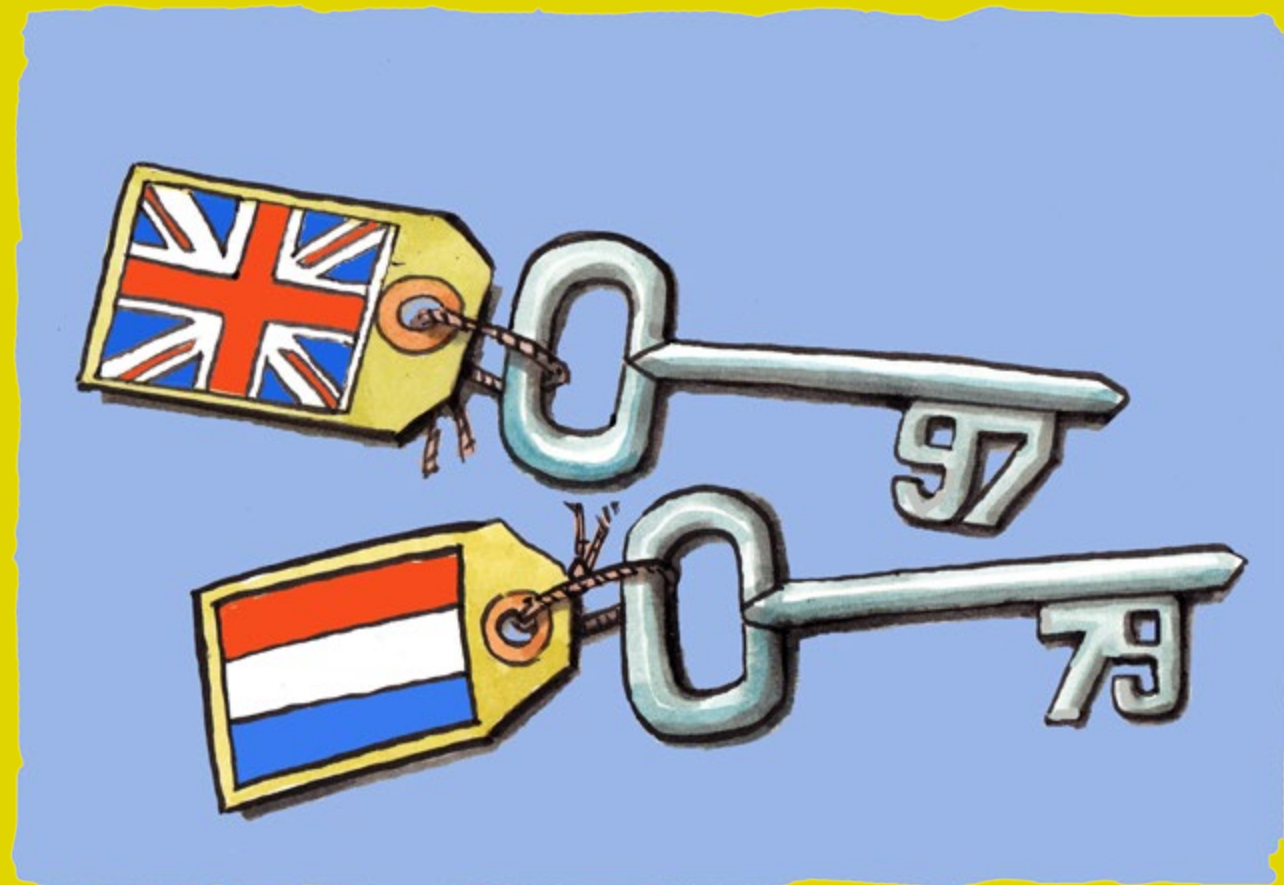
Extern: Bureau van Vliet, 023 5714745, m.dewit@bureauvanvliet.com Intern: Thea Kuijpers, resource@wur.nl, 0317 484020

Uitgever

Marc Lamers, Corporate Communications & Marketing Wageningen University & Research

>>TYPICAL DUTCH

ILLUSTRATIE: HENK VAN RUITENBEEK

Number confusion

When I arrived in the Netherlands, I couldn't wait to pick up my room key. I was curious to see whether I had a nice view from my window and who my corridor mates were. But the process of getting into my room wasn't as smooth as I imagined. It involved some funny confusion about the room number.

Shortly before I came to the Netherlands, I was informed that I had room number 97 in a student apartment. In Wageningen I met the caretaker to introduce myself and collect the key. He was friendly and gave me some brochures about the regulations and living in the building. When it came to the key, he handed me a key with number 97 on its keyring. However, he told me (in English) that my room was number '79'. I showed him the number on my keyring and told him it was '97'. But he said: 'No, your room number is 79.' We argued a bit but he insisted that my room was 79, so I decided just to try my key in the doors of both rooms. It fitted the door of room number 97.

A month later, the puzzle was solved over lunch with my colleagues, when we talked about Dutch ways of saying things. Apparently, the Dutch way of saying numbers is the other way round to the English way. For example, in number 97 in English the 'ninety' comes before the 'seven', just as it is written. In Dutch, however, this number is described as 'zevenennegentig', which means 'seven and ninety'. So next time I experience number confusion in the Netherlands, I will know why. Sri Sunarti, PhD Researcher in Plant Sciences, from Indonesia

Have you had an interesting encounter with Dutch culture? Send your anecdote (in 250 to 350 words) to resource@wur.nl and earn 25 euros and a jar of Dutch sweets. The editors reserve the right to shorten and edit the contributions before publication.

[NL]

VERKEERD OM

Sri Sunarti had een wonderlijk meningsverschil met de huisbaas toen ze de sleutel van haar Wageningse kamer ging ophalen. Hij gaf haar een sleutel waar '97' op stond en zei – in het Engels – dat ze kamer '79' had. 'U bedoelt 97', opperde Sri, maar hij hield vol dat het 79 was. Uiteindelijk probeerde Sri de sleutel op beide kamerdeuren. Hij paste op 97. Later hoorde ze dat tweecijferige getallen in het Nederlands anders worden uitgesproken dan in het Engels: zevenennegentig in plaats van negentigzeven. 'Dus de volgende keer dat ik nummerverwarring ervaar, weet ik waarom.'